

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Gornji Trebusi.
Od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija«
pod Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

OPRE-
MA
TRG KOVČAR-
STVO
60001 KOPER

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 14 (12.046)

Trst, četrtek, 17. januarja 1985

Tridnevno skoraj neprekinjeno sneženje je bilo vsekakor preveč Severna Italija klecnila v snežnih metežih Jug pestita dež in odjuga s plazovi in usadi

V boju s snegom onemogel tudi Milan - Najbolj dramatično na Tridentinskem

RIM — Po treh dneh so snežni meteži spravili na kolena skoraj vso severno Italijo. Letalski promet je skoraj v celoti zamrl, železniški se z ogromnimi zamudami bori proti popolnemu zastoju, na cestnem omrežju pa je kolikor toliko zajamčena prevoznost avtocest, a še teh z obvezno zimsko opremo in z verigami. Jug pa se kopa v dežju in nenadni odjugi, ki povzročajo zemeljske plazove in usade ter prve poplave.

Vreme nad Italijo se je torej zareklo. Uresničujejo se najbolj pesimistične napovedi meteorologov. Včeraj je skoraj neprekinjeno snežilo od Genovskega zaliva vse do Veneta. V Milanu je snežna odeja preseгла pol metra, da je na zahtevo milanskega prefekta Vicarija obrambni minister Spadolini pooblastil tretji armadni korpus, naj poseže v boj proti snežni ujmi z vsemi sredstvi. Dva dni so Milančani in njihova krajevna uprava še kar uspešno kljubovali snežnemu primežu, včeraj pa je bil ves trud zaman. Nagrmadilo se je toliko snega, da so tramvaji in mestni avtobusi obtičali, v prometu je zavladal kaos. Še večji pa je kaos na železnicah. Osrednja milanska postaja posluje le s 25-odstotno zmogljivostjo, to pa negativno vpliva na celotno severnoitalijansko železniško omrežje. Še dobro, da se bolonjsko vozli-

šče še nekako drži, saj bi v nasprotnem primeru obtičale na postajah skoraj vse kompozicije.

Še najbolj dramatičen pa je položaj na Tridentinskem, kjer je v Trentu zapadlo več kot meter snega, na ostalih območjih Tridentinske pa je snežna odeja še debelejša. Sprožili so se tudi prvi plazovi, saj je sneg izredno suh in se ni še sprijel na podlago, da je nevarnost pred plazovi velika in stalna.

Hidrometeorološki zavod italijanskega letalstva napoveduje za danes na Severu delno izboljšanje, vzdolž Jadrana in na Jugu pa se bodo padavine okrepile, saj se bo na Jonskem morju poglobila dolina nizkega pritiska. Temperatura bi morala pasti, morje bo razburkano, pihali pa bodo močni vetrovi. Že drevi pričakujejo v Liguriji postopno poslabšanje od zahoda, jutri pa se bo poslabšanje s padavinami razširilo na druga območja Italije.

Po treh dneh je tudi gospodarsko življenje pričelo kazati znake »utrujenosti«. V obratih že primanjkuje surovin, da se je marsikje proizvodnja znižala. Sindikati so pozvali brezposelne in delavce v dopolnilni blagajni, naj priskočijo na pomoč v boju proti snegu. Iz agencijskih vesti pa je razvidno, da imajo krajevne uprave precejšnje težave z novačenjem plačanih delavcev za kidanje snega. Nič manj zaskrbljujoč ni položaj v kmetijstvu, tu pa si enkrat toliko Sever in Jug bratsko podajata roko, saj so vsi v isti kaši. Nič manj hudo pa ni gospodinjam, ki z grozo opažajo, kako so cene bliskovito narasle. K sreči so se kupci nekoliko spametovali, da ne kupujejo pretirano dragega blaga.

Visoki sneg je včeraj skoraj popolnoma ohromil milansko glavno postajo (AP)

Uspešno sodelovanje v boju proti organiziranemu kriminalu

RIM — Italijansko - ameriško sodelovanje na področju boja proti kriminalu je bilo na dnevnem redu pogovorov med italijanskim notranjim ministrom Scalfarom in delegacijo funkcionarjev raznih ameriških varnostnih teles, ki jo vodi minister za pravosodje Smith. Na pogovorih so ugotovili, da obe državi uspešno sodelujeta predvsem v boju proti prekupevalcem in razpečevalcem mamil. Sodelovanje je še zlasti prišlo do izraza v borbi proti mafiji.

Na vprašanje italijanskih novinarjev, kako je z izročitvijo Francesca Pazienze Italiji, sta Scalfaro in Smith dejala, da se sploh ne ve, kje se Pazienza sploh nahaja in da ga torej ZDA ne morejo izročiti Italiji.

Minister Andreotti pred evropskim parlamentom

Politika majhnih korakov da bi premostili težave EGS

STRASBOURG — Italijanski zunanji minister Andreotti je včeraj dopoldne nastopil v evropskem parlamentu s svojim programskim govorom, v katerem je nanizal stališča italijanske vlade do političnih in gospodarskih težav EGS. Kot znano, bo Italija v tekočem šestmesečju (od januarja do junija) vodila predsedniške posle evropske gospodarske deseterice in si poleg dežurnega ugleda nakopala tudi vrsto kočljivih težav, ki hromijo smelo zastavljeno razvojno pot gospodarske politike držav članic.

Minister Andreotti je v svojem nagovoru po malem obdelal vse vidike krize, v katero je zabredla EGS. Na prvo mesto prednostnega seznama nalog v novem letu je postavil vstop Španije in Portugalske v zbor deseterih. Neenotnost držav članic je na dlani, je ugotovil šef italijanske diplomacije, kajti pomanjkanje prave vzporeditve posameznih gospodarskih

pobud tira EGS v blodnjak križajočih se interesov, iz katerega ni rešitve. Z velikopoteznimi dejanji tu ne bomo ničesar opravili; potrebna je politika majhnih korakov, ki je večkrat bolj uporabna od mnogih bučnih načrtov, ki burijo domišljijo, a so brez pravega učinka — zanje naposled tudi ni sredstev.

Italija si bo v času svojega polletnega mandata prizadevala, da bi države članice okrepile prisotnost EGS tudi v dopolnilnih gospodarskih dejavnostih, kot npr. na domačih tržiščih, z uvedbo pravnih ugodnosti, ki naj omogočijo tesnejše sodelovanje med podjetji, pa tudi z večjo podporo raziskovalni in razvojni dejavnosti. Predvsem pa namerava napovedati neizprosno boj brezposelnosti, ki je Evropa 80. let še ni prebolela, nasprotno! V letih od 1973 do 1983 je državni dohodek tako v ZDA kot tudi v Evropi naraščal za 2 od sto let-

no: v ZDA je to pomenilo odprtje 15 milijonov novih delovnih mest — Ev-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Juventus superpokal

TURIN — Juventus se je kot prva italijanska enajsterica vpisal v zlato knjigo nogometnega superpokala, v katerem se pomerita zmagovalca pokala prvakov in pokala pokalnih prvakov. Včeraj je namreč premagal Liverpool z zadetkoma Bonieka, ki je en gol dosegel v prvem polčasu in rezultat zaokrožil na 2:0 proti koncu drugega polčasa. Zmaga Turinčanov je povsem zaslužena, saj so si ustvarili veliko več priložnosti od gostov, čeprav je vse kazalo, da le-ti bo trdo poledenelo igrišče bolj odgovarjalo.

Poraz Cibone v Rimu

RIM — Zagrebški Ciboni ni uspelo presenečenje proti Bancoromi. V večeršnjem srečanju finalne skupine košarkarskega pokala prvakov je namreč v gosteh v Rimu zgubila za sami dve točki razlike. Tekma je bila vseskozi izenačena. Bancoroma si je nekaj točk prednosti pridobila le ob koncu prvega polčasa, v nadaljevanju je to prednost sicer še nekoliko povečala, vendar so Zagrebčani z odličnima Draženom Petrovičem in Čuturo ter z natančnimi meti Ace Petroviča nadoknadili ves zaostanek in sami prišli v vodstvo (76:81). V zadnji akciji, pri vodstvu Bancorome za dve točki, pa so Aco Petroviča ovrnili pri metu, sodnika sta to spregledala in zmaga je ostala v Rimu.

NA 10. STRANI

Srečanje gledališč Alpe - Jadran

NOVA GORICA — Z govoroma gorškega in novogoriškega župana Scarana in Bašina se bo drevi začelo prvo srečanje gledališč Alpe - Jadran, ki je naslednik tradicionalnega gorškega srečanja malih odrov. S preimenovanjem pa začenja manifestacijo novo poglavje, poglavje združevanja, prijateljstva, spoznavanja in sožitja različnih kulturnih stvarnosti. Ze dejstvo, da je to prirediteljev obeh Goric, potrjuje glavna izhodišča srečanja, ki bo v desetih dneh trajanja posredovalo marsikaj, kar se dogaja v deželah delovne skupnosti Alpe - Jadran. Prirediteljev nikar ni obrobna in s tem, ko si utira pot v mednarodni prostor dokazuje, da bi bili brez nje osiromašeni.

V novogoriškem kulturnem domu bo torej ob 20.30 svečan začetek manifestacije, ki bo prav gotovo za-dostila potrebi po vsestranskem kulturnem doživetju.

SKATARETIKO PRI SCALFARU

RIM — Italijanski minister za notranje zadeve Oscar Luigi Scalfaro je včeraj sprejel ambasadorja SFRJ v Rimu Anteja Skataretika. Pogovarjala sta se med drugim o možnosti novih administrativnih olajšav za potovanja italijanskih turistov v Jugoslavijo. Predlog je, naj bi italijanski državljani smeli potovati v sosednjo državo tudi z osebno izkaznico. Omenila sta tudi dogovore glede učinkovitejšega in hitrejšega izdajanja delovnih dovoljenj predstavnikom jugoslovanskih delovnih organizacij v Italiji.

Minister Scalfaro je ambasadorja obvestil tudi o prizadevanjih italijanske vlade glede preprečevanja mednarodnega terorizma in poudaril pri tem potrebo po sodelovanju vseh držav, zlasti pa seveda sosed. (dd)

Ustavno sodišče razpravlja o referendumu

RIM — Ustavno sodišče bo komaj prihodnji teden izreklo svoje mnenje o tem, ali je referendum, za katerega je dala pobudo KPI, ustaven. Sodniki so se že umaknili v sodniško sobo, kjer bodo sprejeli svoj sklep. Ustavno sodišče bo moralo odločiti, ali je zahteva po tem, da se delavcem vrnejo točke draginjske doklade, ki so jim bile odvzete, upravičen ali ne gre morda za enega od tistih primerov, ko ustava referenduma ne dovoljuje.

Državno pravobranilstvo trdi, da gre za ukrep za zmanjšanje inflacije in da ga je torej treba obravnavati kot zakone, ki zadevajo proračun in glede katerih referendum ni dovoljen.

● Andreotti o težavah EGS

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ropa je število svojih skrčila za tri milijone.

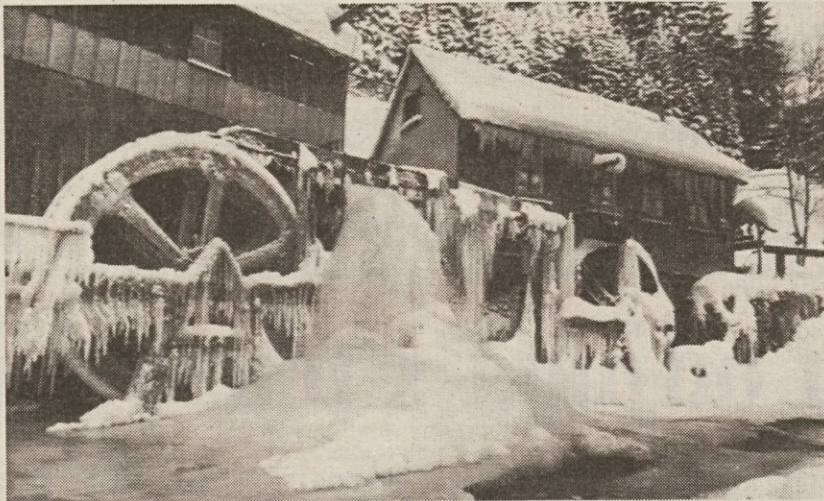
Pot do razpleta tega klobčiča je dolga in težavna, je dejal Andreotti, kljub temu pa je treba nanjo stopiti brez malodušja. Še pred poletjem namerava italijanska vlada sklicati medvladni posvet, na katerem naj bi položili temelje Pogodbe o evropski skupnosti. K sodelovanju bo povabljen tudi evropski parlament, a še prej bo le-ta moral odobriti novi letošnji proračun EGS: osnutek prvega je evropski parlament namreč zavrnil. Tudi tu bo Italija skušala zgladiti nesoglasja med evroparlamentarci in ministrskim svetom EGS.

Vprašanju vstopa Španije in Portugalske v EGS je Andreotti namenil spodbudne, a tržne besede. Italija bo skušala narediti vse, da bi EGS sprejela medse tudi državi onkraj Pirenejev, čeprav se zaveda težkih posledic, ki jih bo to dejanje imelo za sredozemske države; zategadelj se bo zavzemala tudi za izpolnitev začasnih korekcijskih posegov, kot so npr. tako imenovani »integracijski sredozemski načrti«.

Minister Andreotti se je v svojem posegu dotaknil tudi političnih dogodkov minulih dni. Izrazil je svoje zadovoljstvo nad začetkom ameriško-sovjetskih razorožitvenih pogajanj v Ženevi. Naloga EGS je, da poleg poslušnosti zahodnim zaveznikom povzdigne svoj glas tudi v obrambo osnovnih interesov vse Evrope, ki si želi miru in odkritega dialoga med vesilama, kajti EGS vzdržuje stike tudi z državami vzhodnega bloka. Prav tako namerava italijanska vlada sklicati posebno konferenco, slično tisti, ki so jo lani na pobudo držav skupine Contadora priredili v kostariškem mestu San Jose in na kateri je Evropska deseterica izrazila vso svojo podporo tamkajšnjim mirovnim prizadevanjem. Andreotti je naposled napovedal pripravljenost italijanske diplomacije, da premakne z mrtve točke tudi položaj v Čilu, Južni Afriki, Afganistanu in Kampučiji, končno pa se je zavzel še za ministrsko konferenco EGS o problemu uživanja mamil.

Po vsem sodeč se bližamo nezavidljivim rekordom zime 1929

Domala vsa Evropa ječi v ledenem oklepu Hladni zrak bo še vedno prodiral s tečaja

Led se je slikovito poigral z mlinom v Schwarzwald, da mu lahko marsikateri umetnik zavida (Telefoto AP)

LONDON — Domala vsa Evropa ječi v ledenem oklepu, ki je prizanesel le najjužnejšim krajem. Velika Britanija se duši v snegu, nič bolje ni v Franciji, kjer število žrtev neprestano raste. Težave s snegom so tudi v sončni Španiji, da sploh ne omenimo Švice in Avstrije, kjer se snega veselijo le turistični operaterji v zimskošportnih središčih. Po vsem sodeč se skoraj povsod približujemo rekordom zime leta 1929, marsikdo pa se upravičeno boji, da jih bomo letos tudi potolkli. Iz osrednjega evropskega meteorološkega centra v Veliki Britaniji ne prihajajo namreč nič kaj spodbudne vesti. Anticiklon nad severnim tečajem ne kaže znamenj popuščanja, da bo polarni zrak še vedno prodiral proti Evropi.

Nič čudnega torej, da je med Dansko in Švedsko do enega metra debel led, ki ga ledolomilci le s težavo prebijajo. Na skrajnem severu pa

navsezadnje ni večjih težav, saj so tu ljudje dobro pripravljeni na zime, težje je v srednji Evropi, kjer so kot kaže pozabili, da so lahko zime zelo ostre. V tehnološko visoko razviti Zahodni Nemčiji ljudje huje občutijo mraz kot v obrobnih gorskih vasicah, saj izpad električnega toka pomeni dobesedno zmrzovanje v neogrevanih stanovanjih. Zahodnonemške železnice seveda ne poznajo zastojev, povsem drugače pa je v cestnem in rečnem prometu. Domala vse reke srednje in vzhodne Evrope so zamrznjene, ledolomilci in specializirane ekipe s pomočjo razstreliv skušajo vsaj prepričati, da bi nagrmadeni led povzročil poplave.

Včeraj se je v Sloveniji medtem položaj nekoliko izboljšal, snežilo je namreč le še v presledkih, da se je spet pojavil optimizem pri tistih, ki imajo z vremenom največ težav. Zadnje dni so bili namreč železničarji že čisto obupani, saj so bile zamude na nekaterih progah tudi deseturne in še daljše. Zmrzovala so kretnice, ugašali signali, lomiti pa so ga začele tudi francoske električne lokomotive, ki očitno ne marajo suhega snega. Ta se namreč vrtinči skozi ventilatorje in elektromotorje ter ustavlja lokomotive za lokomotivo. Na vlaku Koper - Beograd so jih morali zamenjati kar nekaj, predno pa je ena potegnila in odpeljala razdražene in premražene potnike. V niški tovarni, kjer popravljajo lokomotive, so uvedli tri izmene in tako bo vsaj v tem delu Jugoslavije manj obupa zaradi okvar.

Živo srebro se je te dni nekoliko dvignilo, vsaj v nekaterih delih države. V Banatu pa še vedno bijejo bitke s snežnimi zameti in so do včeraj uspešni očistili le najpomembnejše ceste. Odrežanih je najmanj 50 vasi. Tudi na Kosovu so ceste naposled očistili, zdaj pa se že bojijo poplav, saj se sneg topi. Tako so štabi za civilno zaščito še naprej v strogi pripravljenosti. (voc, dd)

Prvi pogovori Milke Planinc v Franciji

PARIZ — Predsednica jugoslovanske vlade Milka Planinc je tridnevni uradni in prijateljski obisk v Franciji začela s pogovori s predsednikom narodne skupščine Luisom Melmasom. Ocenila sta odnose med državama ter omenila tudi bližnji obisk predsednika francoske skupščine v Jugoslaviji.

Posebej sta se zadržala pri gospodarskem sodelovanju med državama, ki bo tudi glavna tema pogovorov Milke Planinc z gostiteljem, francoskim premierom.

Laurent Fabius je včeraj svoji jugoslovanski gostji priredil svečano kosilo. (dd)

Konjske sani v amsterdamskem parku dokazujejo, da je lahko za nekatere zima tudi prijetna (Telefoto AP)

Končana drama vzhodnonemških beguncev

BONN — Begunska drama na veleposlaništvu Zvezne republike Nemčije v Pragi se je z odhodom zadnjih šestih azilantov po treh mesecih in pol končala. Zadnja — šesterica — občasno je bilo v zadnjih mesecih na veleposlaništvu v palači Lobkowitz do 168 vzhodnonemških državljanov — se je vrnila v Nemško demokratsko republiko.

To se je zgodilo v zadnjem trenutku. Vzhodnonemški odvetnik Wolfgang Vogel, ki uživa zaupanje partijskega in državnega voditelja Ericha Honeckerja in je nekajkrat posredoval med Vzhodnim Berlinom in Bonnom zaradi beguncev, je poslal izjavo časopisni agenciji DPA. V njej je povedal, da je z včerajšnjim dnem, 16. januarjem, prenehala njegovo polnomočje za posredovanje, predvsem pa da je prenehala obljuba vzhodnonemških oblasti, da se beguncem ne bo nič zgodilo, če zapustijo praško veleposlaništvo ZRN in se vrnejo domov. Hkrati je odvetnik Vogel »z vso resnobo in poudarkom« opozoril vse nove mo-

rebitne begunce, naj ne poskušajo znova izsiljevati vzhodnonemških oblasti tako kot doslej. »Nihče mi ne bo mogel očitati,« pravi Vogel v svoji izjavi, »da nisem bil dovolj jasen.«

Po izjavi zahodnonemškega ministra za mednarodne odnose Heinricha Windelena pričakuje zdaj zvezna vlada, da bo Vzhodni Berlin omogočil ljudem, ki so zapustili veleposlaništvo ZRN, odhod v Zvezno republiko. Zdjaj so ustvarjeni pogoji, da bi določili postopek za preseljevanje ljudi. Po podatkih, ki jih imajo v Bonnu, ni zdaj na zahodnonemških predstavništvih v vzhodnoevropskih državah nobenega begunca več. Zadnji azilanti na veleposlaništvih ZRN v Bukarešti, Budimpešti in Varšavi so že pred časom zapustili veleposlaništva. Na veleposlaništvu ZRN v Varšavi sta menda še dva poljska državljana nemške narodnosti. Na praškem veleposlaništvu ZRN se je mudilo enajst mesecev v preteklem letu kakih 350 vzhodnonemških državljanov. Drama se je začela zaostroovati 2. oktobra lani, ko si je 43 vzhodnonemških turistov iz NDR poiskalo zatočišče v

palači Lobkowitz. Očitno jih je opogumilo, ko so videli, kako naglo se je nečakini ministrskega predsednika vlade NDR Williija Stopha posrečilo izsiliti vizume za potovanje v ZRN za moža, zase in otroke. Stophova nečakinja se je z možem in otroki zatekla februarja 1984 na praško veleposlaništvo ZRN in deset dni po vrnitvi z veleposlaništva v NDR je lahko vsa družina odpotovala v ZRN. Medtem ko se je palača Lobkowitz v Pragi polnila, sta si Vzhodni Berlin in Bonn prizadevala, da bi poiskala rešitev.

Državni sekretar v ministrstvu za mednarodne zadeve Rehlinger in vzhodnonemški odvetnik Wolfgang Vogel sta se neposredno povezala z begunci, tudi zahodnonemški zunanji minister Hans - Dietrich Genscher se je med uradnim obiskom v Pragi 20. decembra pogovarjal z begunci na veleposlaništvu ZRN.

Z odhodom zadnjih azilantov se je zelo verjetno končalo določeno obdobje med nemškima državama. Lani je iz NDR po redni poti prišlo v ZRN kakih 40.000 vzhodnonemških dr-

žavljanov. Celotno uradni zahodnonemški krogi poudarjajo, da to ni malo. Toda najbolj ugodna rešitev tega trnovega vprašanja, ki povzroča dokaj pregrevanje Vzhodnemu Berlinu in tudi ne koristi njegovemu dobremu glasu v svetu, bi po mnenju zahodnonemških krogov bila ta, da bi NDR omogočila svojim državljanom svobodnejše gibanje, in to ne samo po vzhodnoevropskih državah. Če bi ljudje iz NDR lahko svobodneje potovali na Zahod, tudi ne bi bilo več tako silnega pritiska in tudi ne toliko spektakularnih poskusov izsiliti odhod na Zahod. Kljub temu tudi v Bonnu razumejo, da tako ni moglo iti naprej. Vzhodni Berlin ni mogel več dovoliti, da bi njegovo popuščanje delalo vtis, kot da je posledica izsiljevanja beguncev na zahodnonemških veleposlaništvih. Bonn pa je moral spet ugotoviti, da zahodnonemški potni list prav nič ne pomaga državljanu NDR, če ni le-ta v resnici ali v prenesenem pomenu preplezal berlinskega zidu ali preplaval Labo.

BOŽIDAR PAHOR

Zaskrbljenost zaradi padanja življenjske ravni v Jugoslaviji

BEOGRAD — Visoka inflacija in padanje življenjske ravni sta vznemirila tudi jugoslovanske sindikate. Včeraj so na predsedstvu te zvezne organizacije ugotovili, da najnovejši val podražitev ni v skladu z dogovorjeno protinflacijsko politiko. Nekateri govorniki so predlagali celo, naj bi poiskali sredstva, s katerimi bi lahko nekoliko kompenzirali oziroma znižali cene osnovnih prehranbenih izdelkov.

O življenjski ravni delavcev so govorili tudi v zvezni konferenci socialistične zveze, kjer so menili, da bi bilo čakanje lahko usodno. Prizadete so namreč že tako široke plasti državljanov, da bi bilo treba čimprej

nekaj storiti. Zadevo so ilustrirali s podatkom, da so v zadnjih treh letih realne plače padle za 34 odstotkov, življenjski stroški pa so se od leta 1979 povečali tri do štirikrat. Kar 104 tisoč Jugoslovancev prejema le nujno denarno pomoč, ki znaša od 930 dinarjev do 8000 dinarjev. Januarski draginjski udar je večino presenetil in tako je prišlo do absurda, da morajo sedaj ukrepi socialne politike popravljati napake gospodarske nepremišljenosti, so bili ogorčeni na včerajšnji seji v socialistični zvezi. Tanjugov poročevalec je na koncu informacije s tega sestanka vseeno dodal, da je bilo slišati vse preveč ugotovitev in premalo konkretnih predlogov, kaj storiti. (dd)

Pozitivna znamenja v gospodarstvu

Po letu 1980, ko je državo zajela huda gospodarska kriza, so bili lani v Italiji prvič vidni pozitivni znaki gospodarskega preporoda. Po dolgih letih je namreč inflacija spet zdrknila pod deset odstotkov, obenem pa sta se povečala povpraševanje in proizvodnja. To je res presenetljiv podatek, saj se običajno ob povečanju povpraševanja in proizvodnje dvigne tudi inflacijska stopnja.

Sicer še začasni, a dokaj zanesljivi statistični podatki potrjujejo gornje trditve: notranji bruto proizvod (ki ga dobimo tako, da seštejemo zasebno potrošnjo za nakup dobrin in storitev, bruto investicije podjetij in razliko med izvozi in uvozi, ter javno potrošnjo) se je v primerjavi s prejšnjim letom povečal za realna (torej upoštevajoč tudi inflacijo) 2,8 odstotka, kar bo najverjetneje celo najvišji povisek v Evropi, na svetovni ravni pa ga bodo prekosile le ZDA in Japonska.

Ta povisek, ki je kompenziral 0,4-odstotno zmanjšanje iz leta 1982 in 1,2-odstotno zmanjšanje iz leta 1983, je odvisen predvsem od pozitivnih premikov na industrijskem področju. Industrijska proizvodnja je namreč jeseni leta 1983 zaradi povečanega tujega povpraševanja pričela rasti; kasneje je bilo opaziti tudi povečanje notranjega povpraševanja, kar je seveda dalo proizvodnji še novega zagona. Začasni podatki govorijo celo o 4-odstotnem povečanju proizvodnje, zanimivo pa je, da so pozitivni premiki vidni skoraj v vseh sektorjih. Najbolj se je povečala proizvodnja oblačil (»made in Italy« še vedno zelo privlači tuje potrošnike) in nekaterih inovativnih sektorjev, kot na primer elektronske obdelave podatkov.

Tudi notranje povpraševanje, t.j. potrošnja zasebnikov in države, se je v minulem letu povečalo: zača-

snj podatki govorijo o 2,9 odstotka, kar je znatno več kot v prejšnjih letih.

Srednja inflacijska stopnja je od 15 odstotkov leta 1983 zdrknila na 10,6 odstotka leta 1984, če pa upoštevamo tendencialno inflacijsko stopnjo (od decembra 1983 do decembra 1984) je ta padla od 12,8 odstotka na 8,6 odstotka. To velja seveda za cene na drobno: cene na debelo so se sicer spomladi sunkovito dvignile, kar je povzročilo nekoliko preplaha, a so se nato umirile in se ustale na srednji letni inflacijski stopnji okrog 10 odstotkov.

Poleg pozitivnih premikov pa gre vsekakor zabeležiti tudi negativne: povečanje proizvodnje je terjalo velike količine surovin, ki jih je bilo treba uvoziti, to pa je negativno vplivalo na bilanco računov s tujino, ki naj bi dosegla leta 1984 primanjkljaj okrog 17.000 milijard, kar je znatno več kot v letu 1983, ko je bil deficit 11.500 milijard. Tako stanje gre seveda deloma pripisati tudi rasti dolarja, ki je negativno vplivala predvsem na ceno energetskih virov. Tu se je sicer poraba zmanjšala, strošek pa zaradi višje cene v dolarjih povečal. Sektorji, ki imajo pozitivno razliko (oblačila, tkanine, lažja mehanika industrija) pa nikakor ne zmorejo v celoti kriti primanjkljaja, tudi zaradi tega, ker naletijo na tujih tržiščih zaradi bolj cenene delovne sile na močno konkurenco.

Kljub vsemu pa se ekonomisti strinjajo, da je bilo minulo leto za Italijo pozitivno, kar dokazuje tudi trdnost lire v primerjavi z vsemi svetovnimi valutami (razen seveda dolarja). Vprašanje je, ali se bo ta pozitivni »trend« (to je angleški izraz, ki ga uporabljamo v ekonomiji in pomeni težnja, usmeritev) nadaljeval tudi v letu 1985.

MARKO OBLAK

Danes nadaljevanje beograjskega procesa

BEOGRAD — Včeraj so se sodniki in drugi udeleženci sojenja v Beogradu zamenjali, saj se drugoobtoženi Miodrag Milič sploh ni pojavil v sodni dvorani. Milič so v torek zaradi grobih žalitev sodišča odstranili s sojenja do zaključka dokaznega postopka in ker je odpovedal svojemu advokatu, bi moral danes prisostvovati sojenju samo zato, da bi mu uradno določili novega branilca. Sodišče je to funkcijo zaupalo odvetniku Ljubomiru Zoriču, vendar te novice Miliču ni moglo sporočiti, ker ga niso našli doma, ko ga je iskal kurir.

Sojenje bodo, če se bodo zbrali vsi, nadaljevali danes. (dd)

Po vsej Furlaniji-Juljski krajini

Vse več težav pod snegom in ledom

VIDEM — Vremenske razmere v Furlaniji - Juljski krajini so se v teku včerajšnjega dne nekoliko izboljšale. Rahlo je snežilo le v višjih predelih, povsod pa je pihal močan veter in temperature zraka so se skoraj povsod ustalele krepko pod ničlo. Promet se je odvijal s težavo, saj je poledica prinesla še dodatne nevšečnosti avtomobilistom. Vse ceste so bile sicer prevozne, vendar z zimsko opremo.

Poledica ni prizanesla niti avtocesti, ki je bila na več odsekih poledena. V dopoldanskih urah je bila za nekaj ur zaprta, kar se je pri kraju San Stino di Livenza prevrnil kamion in ustavil promet.

Zaprta je bila tudi cesta, ki pelje iz Rablja na Nevejsko sedlo. Obmejni prehod Mokrinje je bil zaprt, kakor tudi Monte Croce Carnico na avstrijski strani zaradi plazov.

Deželno ravnanje za javna dela je medtem sprejelo prvi izredni poseg; sklenilo je pristopiti na pomoč občini Castelnovo, ki ni bila v stanju, da bi sama očistila občinske ceste, ki so bile zaradi velike količine snega neprevozne.

Najnižjo temperaturo v noči med torkom in sredo v Furlaniji - Juljski krajini so zabeležili, kot običajno, v Beli peči z 12 stopinjami pod ničlo; sicer pa so se najnižje temperature sukale med to vrednostjo in -2 stopinjami, ki so jih namerili v Forni di Sopra. Opoldne je bilo na Nevejskem sedlu -10 stopinj, na Trbižu -5 stopinj, v Ravasclettu -5 stopinj, v Forni di Sopra 0 stopinj, v Tolmeču +2 stopinj, kakor tudi v Vidmu, kjer so tudi namerili 64 odstotkov vlage.

Pri Belopeških jezerih je debelina snežne odeje narasla na tri metre, na Nevejskem sedlu na 60 cm (na 175 cm pri gornji postaji žičnice), na Trbižu na skoraj 80 cm, v Forni di Sopra od 120 na 160 cm, v Ravasclettu na 70 cm, na Zoncolanu pa na 110 centimetrov.

Še največ težav pa so izredne vremenske razmere povzročile v pordenonski pokrajini; v Dolini Cellina je bilo emergentno stanje, saj je bila zaradi plazov, tako na pordenonski kot na bellunski strani, odrezana od sveta; družba ANAS je bila na delu,

Največ težav na Sežanskem

SEŽANA — V obalno-kraški regiji povzročata sneg in mraz največ težav na Sežanskem. Tu je včeraj opoldne občinski štab za civilno zaščito aktiviral štabe v vseh 34 krajevnih skupnostih. Na Krasu in v Brkinih so se ljudje lotili predvsem čiščenja lokalnih cest, vendar je delo ovirala burja, ki je sproti naraščala nov sneg na že spluzene in očiščene poti. Na Kozinškem so zato še vedno zaprte ceste proti Rakitovcu, Zazidu in Podgorju, vozila se s težavo premikajo po Slemenski cesti v Brkinih, zapite pa so ceste, ki povezujejo Komen s Krajno vasjo in Škrbino, kjer so tudi številni zaselki odrezani od sveta. Zaradi tega v terek ni prišlo na delo okoli 250 delavcev komenskega Aluminija, Livarne in Konfekcije. Odstotnost dela v teh delovnih kolektivih pa tudi včeraj ni bistveno manjša. Sicer so v obalno-kraški regiji prevozne vse magistralne ceste, promet je oziran le med Sežančani in Divačo. Na vseh teh cestah pa je obvezna zimsko oprema.

IZTOK UMER

Videmski Trg San Giacomo pod snežno odejo

plazovi pa so se prožili tudi med dnem, kar je še otežkočalo njeno delo. Odrezano od sveta je bilo tudi zimskošportno središče Piancavallo, ker se je plaz usul na cesto v bližini kraja Crode della Madonna.

Promet se je v Pordenonu (kjer so ob 12. uri namerili +2 stopinji Celzi-

ja) in pokrajini odvijal z veliko težavo, predvsem zaradi poledice.

Emergentno stanje se je včeraj nadaljevalo za vse tiste, ki na potresnem področju Furlanije še živijo v montažnih hišicah; prenašati morajo iz dneva v dan večje težave in to že deveto zimo zapored.

Uradni začetek seminarja italijanskega jezika in kulture

PORTOROŽ — V portoroškem avditoriju se je včeraj popoldan uradno začel 24. seminar italijanskega jezika in kulture, ki ga vsako leto organizirata Zavod za šolstvo SRS in urad sekretariata italijanskega ministrstva za zunanje zadeve iz Trsta. Ob odprtju seminarja, ki je namenjen učiteljem in dijakom šol z italijanskim učnim jezikom z Obale in Bujsčine, sta spregovorila Tine Zorič, predsednik republiškega komiteja za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo SRS in Dario Groppi, pedagoški svetovalec republike Italije za šole z italijanskim učnim jezikom za obalno in bujsko območje.

Zbranim pripadnikom narodnosti in družbenopolitičnim delavcem pa je spregovoril tudi letošnji častni gost seminarja prof. Luciano Fonda iz mednarodnega centra za fiziko v Miramaru. Predavanja so se letos začela že v ponedeljek, zaključili pa jih bodo jutri. Značilnost letošnjega dopolnilnega izobraževanja za učitelje in srednješolce italijanske narodnosti je, da predavanja spremljajo v treh skupinah, v prvi so razredni učitelji, ki obravnavajo predvsem učiteljeve priprave na eksperimente v razredih, v drugi skupini so učitelji, ki so se poglobili v uvažanje uporabe računalnikov v

šolah, v programiranje in učenje računalniške besede, tretja skupina učiteljev italijanskega jezika in družboslovja pa se seznanja z najrazličnejšimi oblikami jezikovnega sporazumevanja in izražanja izraznih posebnosti literarnih in informativnih tekstov in drugih nejezikovnih oblik komuniciranja.

O pomenu tega že tradicionalnega seminarja meni Alceo Cobalti, pedagoški svetovalec Zavoda za šolstvo SRS za šole z italijanskim učnim jezikom na Koprskem naslednje: »Namen seminarja je že vseh 24 let izpopolnjevanje učiteljev, ki naj bi tudi na ta način na strokovnem področju ohranjali stike z živim materinim jezikom. Seminar seveda presega ozko strokovno področje, saj v celoti pomeni predvsem močno jezikovno in kulturno vez z matičnim narodom, ne le za tukajšnje učitelje, ampak tudi učence. Vsako leto pa je seminar prinesel kaj novega in zanimivega. Letos so osrednja tema računalniki, poročanje in eksperimentalno delo v nižjih razredih osnovnih šol.« Včerajšnjo otvoritveno slovesnost so zaključili s klavirskim koncertom Silvie Tarabocchie s tržaškega glasbenega konservatorija Tartini.

BORIS ŠULIGOJ

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Kje bi vzel za tečajne razlike

Pred dobrimi tremi meseci je bila pred ekonomsko politiko postavljena jasna zahteva: zvezna vlada mora ponuditi skupaj z gospodarskim načrtom za leto 1985 tudi rešitve za pokritje tako imenovanih tečajnih razlik. Negativne tečajne razlike so tolikšno breme, da močno zavirajo normalne finančne tokove v jugoslovansko gospodarstvo. Nabralo se jih je že za 2300 milijard dinarjev. Za ponazorilo: to je skoraj toliko, kot v enem letu ustvari jugoslovansko gospodarstvo. Kljub takšnim zahtevam pa ekonomska politika za pokritje tečajnih razlik ni našla nobenih pravih rešitev, ali vsaj ne takšnih, da bi jih republiške delegacije v zvezni skupščini tudi odobrile. Vzela si je še nekaj časa, do takrat pa bo vsak gospodarstvenik iskal koristi od teh razlik ali pa se skušal izogniti škodi, ki jih te tečajne razlike povzročajo.

Kaj so pravzaprav tečajne razlike, se bo vprašal bralec, saj se tako sprašuje tudi marsikdo v Jugoslaviji. Moramo si pomagati s primeri. Vzemimo primer, da na primer cestna skupnost v neki republiki vzela pred leti tuje posojilo za gradnjo cest. Ker za gradnjo cest ni treba skorajda nikakršnega uvoza (kpečjemu je treba uvoziti kakšen stroj), so cestne skupnosti to tuje posojilo morale prodati bodisi poslovnim bankam bodisi narodni banki bodisi posameznim podjetjem. Za tuje posojilo (npr. za dolarje) so dobile dinarje, z njimi pa zgradile ceste. V bistvu so ravnale gospodarno, saj so omogočile npr. nekemu podjetju, da je za ta tuj denar kupilo opremo, ali pa so pomagale državi pri uvozu nujno potrebnega blaga.

Do tu vse lepo in prav. Toda od takrat, ko je cestna skupnost najela posojilo, se je zaradi sprememb tečaja dinarja vrednost tega posojila nekajkrat povečala. Kaj se je s tem spremenilo?

Posojilo mora vrniti tisti, ki ga je najel. V tem primeru ne podjetje, ki ga je porabilo, ali država, ki ga je uporabila za nakupe, pač pa cestna skupnost. Mora ga vrniti v tujem denarju. Zato mora tuj denar kupiti. Kupiti pa ga mora po nekajkrat večji ceni, kot ga je prodalo. Razlika med zdajšnjimi vrednostmi tega posojila in med takratnimi dinarskimi vrednostmi tujega po-

sojila imenujejo negativne tečajne razlike.

Kakšna je posledica teh negativnih tečajnih razlik za naš primer, za cestno skupnost? Konkretno: slovenska cestna skupnost, ki v preteklosti ni pretiravala pri naložbah, je zaradi teh tečajnih razlik povsem ohromela. Ves denar, ki se iz različnih virov zbira za vzdrževanje in gradnjo cest, gre za odplačila tujih posojil oziroma za povrnitev tečajnih razlik.

Takšnih primerov je v samem gospodarstvu vse polno. Toda največji del tečajnih razlik odpade na banke. Če bi bile tečajne razlike samo v gospodarstvu, bi se dali ti problemi hitro rešiti. Natančno je namreč znano, kdo je končni porabnik deviz in ta bi moral tudi plačati tečajne razlike. To za dobra podjetja niti ne bi bilo težko. Če je podjetje pametno uporabilo tuje posojilo (ki ga je dobilo npr. od cestne skupnosti), je zgradilo tovarno, ki zdaj izvažajo. Ker plačuje posojilo v dinarjih, mu devize ostajajo, z njimi lahko trguje, z njimi lahko iztrži pozitivne tečajne razlike. Te pozitivne tečajne razlike bi dalo za odplačilo negativnih oziroma še bolj preprosto: posojilo bi vrnilo v devizah, ki jih zasluži z izvozom.

Toda takih primerov, ko je končni porabnik znan, je menda samo za 10 odstotkov, ker je večino tujih posojil prevzela ta ali ona banka. Zdaj bi morale seveda vse te tečajne razlike pasti na banke. Če pa bi vse to prevzeli na banke, tega bremena banke ne bi zmogle in bi v bistvu morale v stečaj. To pa bi povzročilo popolno ohromitev finančnega poslovanja v državi. Zlasti zaradi tega, ker so negativne tečajne razlike nastajale tudi na drugem koncu, pri bančnem poslovanju z občani.

Zasebniki imajo namreč v bankah velikanske vsote deviz (menda nekaj več kot 7 milijard dolarjev). Tem hranilnim vlogam je zaradi drsečega tečaja dinarja vrednost izredno narasla. Lahko pa si je zasebnik to vrednost še dvigoval in marsikdo je to tudi storil, saj so ga banke celo silile v to. Na podlagi vezave deviznih hranilnih vlog je zasebnik lahko dobil dinarsko gotovinsko posojilo pod ugodnimi pogoji. To posilo je ponovno pretopil v devize, te devize spet vezal in spet

dobil posojilo. S tem posojilom si je na primer lahko kupil avtomobil, devize pa pustil vezane v banki. V nekaj letih se je vrednost deviz, vezanih v banki, toliko dvignila, da je brez težav lahko poravnal posojilo. Avtomobil je praktično dobil zastoj. To, kar je bil za zasebnika dobiček, pomeni za banko izgubo. To izgubo bi morala banka pokriti, vendar za pokritje nima denarja.

Če seštejemo te zasebnikove dobičke, pa one druge, ki so nastale na podlagi tujih posojil, dobimo fantastično številko — 2300 milijard dinarjev, kar odgovarja približno 10 milijardam dolarjev. Kje vzeti denar za pokritje tečajnih razlik?

Na to vprašanje ta hip ne zna v Jugoslaviji nihče natančno odgovoriti. Vsak se hoče tečajnih razlik znebiti, nihče pa ne najde pravih rešitev. Predlagajo vse mogoče. Nekateri zahtevajo (tisti, ki imajo največ teh razlik) da bi jih pokrili v daljšem času solidarnostno, kar pomeni, da naj bi vsak nekaj prispeval za pokritje teh razlik. Kdor tečajnih razlik nima, se temu predlogu odločno upira, češ da je to voda na mlin slabim gospodarjem. Drugi zahtevajo, da naj bi jih pokrili z emisijskim denarjem, torej, da naj bi za toliko milijard dinarjev natiskali novega denarja. Nasprotniki trdijo, da bi to povzročilo strašansko inflacijo, ki bi povsem zamajala še zadnje temelje jugoslovanskega gospodarstva. Tretji predlagajo, naj bi realno ovrednotili dinarske kredite, dolžene na podlagi vezave deviz. Posojiljemalec naj bi vrnil toliko, kot je zdaj takratno posojilo res vredno, ne pa le toliko, kot je bilo zneskovno vredno takrat. Temu pa bi se uprli tako zasebniki kot podjetja. Nekateri predlagajo uvedbo dodatnih davkov. Toda, če bi hoteli pokriti tečajne razlike z davki, bi morali biti ti davki znatni, čemur se seveda vsakdo upira.

Vsak od teh predlogov je tak, da nekoga oškoduje (drugače kajpada tudi ne bo moglo biti) in zato v zvezni skupščini niso mogli najti nikakršne pametne odločitve. Zvezni vladi so dali še nekaj časa, da najde kakšno izvirno rešitev, ki bi zmanjšala ta velikanski cmok, zaradi katerega se je začelo gospodarstvu zatikati. Vprašanje pa je, če zvezna vlada sploh lahko ponudi kakšno pametno rešitev.

JOŽE PETROVIČ

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

345.

Pomočnik odrednega komisarja Pišot — obsojen na razrešitev dolžnosti in na degradacijo v navadnega borca.

Na sklep sodišča ni priziva. Sodba naj se izvrši takoj!

Stražarji so odgnali Batoga in Sava, ki so mu prej potrgali čine z rokavov, od hiše prek planjave proti gozdu. Tam sta bili že izkopani dve jami. Komisar Batog je šel mirno svoji usodi naproti. Njegov pogled se je spajal s črto, ki je delila zemljo od neba. Rdela je v večerni zarji in počasi temnela. Zdelo se mu je, da od tod prihaja iz daljav dekle v belem pajčolanu. Prihaja njegova Tanja. Čaka ga na robu sveta, na robu jame, da bi ji padel v objem...

Zadrdral je rafal v hrbet in ga položil v jamo. Privid je zamrl z okusom prsti na ustnicah...

Savo ni maral umreti. Padel je na kolena pred stražarji in prosil vodjo eksekucije: »Ne ustrelite me,

nočem umreti od partizanske krogle. Pošljite me na bunker, da me bo ubil sovražnik. Vse, kar sem zagrešil, bom popravil.« Stražarjem je bilo hudo. Ustreliti bi morali odrednega komandanta, plazečega se po tleh in objemajočega blatne škornje. Mnogi so ga poznali, da je bil še kot kurir eden najhrabrejših v brigadi. Zasmilil se jim je. Dvakrat so šli prosit sodnike, naj bi jetniku znižali kazen, ga pomilostili ali pa vsaj ugodili njegovi prošnji. Toda sodišče je bilo neizprosno, trdo kot kamen. Odgovor se je glasil: dovolj je komedije, izvršite kazen! V zadnjem sijaju majskega sonca je zadrdral rafal in devetnajstletno življenje je ugasnilo. Potegnili so ga do jame in ga zagrebli z Batogom vred.

Ponoči se je strnilo črno nebo. Zagrmelo je in ulil se je dež, ki je proti jutru ponehal. Izmlil je krvave sledove v travi, ne pa v Karlovem spominu.

Čez dva dni je korpusni štab dobil odlok o disciplinski odgovornosti vojaških oseb, s katero je vrhovni štab ukinjal častna sodišča za oficirje. Za vsa kazniva dejanja je bil določen enak postopek — tudi za vojaške osebe — pri rednih sodiščih.

Karlo in Pišot sta dobila nazaj orožje in opremo, ki sta jima bila odvzeta. Karlov konj je že imel drugega gospodarja. Nista pa dobila nazaj zaupanja v pravico, ki sta ga izgubila. Izvedli so reorganizacijo Istrskega odreda, ki je bil v celoti poklican k štabu korpusa. Od 463 borcev jih je v novem odredu ostalo

samo 166. Vsi drugi so bili dodeljeni drugim enotam.

Odred je moral prepustiti korpusnemu štabu tri težke strojnice, štirideset lahkih strojnic in sedemindeset brzostrelk. Dobil je novo vodstvo. Člani korpusnega štaba so jim objasnili na novo nastali položaj in jih ohrabрили za na pot v nove boje. Ganljivi govori so bili sklenjeni s parolo: »Naj ne mine dan, ne da bi padale glave sovražnikov!« Poveljniki Pero Popivoda pa se je čutil dolžnega, da ob slovesu opomni novo vodstvo:

»Slušajte, ako nečete raditi, kako treba, bit čete i vi streljati!«

Čez dober teden dni marša se je odred, slabo obožan in osiromašen, vrnil v Brkine. V ruševinah neke požgane vasi so ga pričakali aktivisti in zastopniki ljudstva s pesmijo, z zastavami, cvetjem in veliko ljubeznijo. To je njihova vojska, ki jih bo branila pred nasilniškimi Nemci, ki so vse bolj nesramni, saj so takoj zvedeli, da je bil odred odpoklican...

Kdo bo imel oblast v rokah, ni bilo več domov. Zgodilo se je tako, kot je Batog napovedal Karlu. Račun za ceho so plačali tisti, ki niso ničesar naročili...

Karlo Maslo pa je zaprosil korpusni štab, da ga pusti oditi nazaj k enotam devetega korpusa, od koder se je bil odstranil po lastni neumnosti, ne da bi bil pomislil, kakšne posledice prinaša želja po vojskovanju v domačem kraju. Ni se maral več srečati z ljudmi, ki bi ga bili skoraj spravili v grob.

Obrtni konzorcij CARTUBI predstavil alternativni načrt za navtično pristanišče

Ali je res treba uničiti obstoječe za gradnjo novega?

Tisti, ki kdaj pa kdaj zaidejo na grosistični sadno - zelenjavni trg, gotovo poznajo nič kaj spodbudne razmere, ki vladajo na tistem koncu tržaškega obrežja. Le malo naprej se bodo znašli med parkiranimi prikolicarji in razno šaro, nato pa bodo trčili ob velika železna vhodna vrata, za katerimi je pred leti bila Julijska ladjedelnica. Del prostora, na katerem se je raztezala, zaseda danes CARTUBI, obrtni konzorcij za gradnjo, popravila in vzdrževanje plovnih objektov, ki se z veliko voljo in delavnostjo že sedem let prebija skozi vse mogoče težave.

Obrtni konzorcij visoko specializiran na področju svojega dela, zaposluje 70 oseb in razpolaga z napravami, ki so vredne poldrugo milijardo lir. Letno ustvarja okoli tri milijarde lir prometa in torej vidno prispeva h gospodarstvu Trsta. Ko smo omenili težave, s katerimi se srečuje, smo imeli v mislih predvsem prostorske, saj podjetje že štiri leta čaka na odločitev Pristaniške ustanove o usodi prostora, na katerem se sedaj nahaja. Negotovost je nedvomno najhujši sovražnik gospodarske dejavnosti, ki ne more uspevati brez načrtovanja in skrbi za proizvodno prihodnost. Pri tem velja omeniti, da mali, a žilavi konzorcij CARTUBI poznajo daleč zunaj italijanskih meja, saj se njegovih storitev že dolga leta poslužujejo največji ladjarji iz Madžarske, Jugoslavije, Libije, Etiopije, Tunizije, Ekvadorja in Brazilije, v tem trenutku pa so že zelo daleč izredno pomembna pogajanja o kooperaciji in izmenjavi z reško ladjedelnico »3. maj« ter o večletnem tehničnem servisu za vso madžarsko sredozemsko trgovsko floto. Podobna pogajanja se bodo v kratkem začela tudi s Sovjetsko zvezo, Češkoslovaško in Nemško demokratično republiko.

Lepe delovne perspektive obrtnega konzorcija pa spravljajo pod vprašaj sicer megleni, a vztrajni načrti, da bi prostor, na katerem se nahaja, spremenili v skromno navtično pristanišče in s tem zadušili še tiste redke proizvodne enote, ki v Trstu vendarle vztrajajo. Zaprtje sedanjih delavnice konzorcija CARTUBI, kakor ga predvidevajo doslej znani načrti za navtično pristanišče, ki sta jih objavila ACI MARE in Lega Navale, bi v prvi vrsti pomenilo izgubo omenjenih 70 in v perspektivi še več delovnih mest, zadušilo bi eno redkih uspešnih proizvodnih dejavnosti, hkrati pa bi bodoče navtično pristanišče oškodovalo za strukturo, ki jo nujno potrebuje.

Ali naj torej zapremo delavnice, zato da bi jih z novim turističnim pristaniščem ponovno postavljali? Tako so se vprašali pri CARTUBI, kjer se tudi zavedajo, da bi bilo za njihove težke naprave skoraj nemogoče najti drug ustrezen prostor. Zavijali so si zato rokave in z za Trst precej neobičajno podjetnostjo pohiteli z izdelavo lastnega predloga o novem pristanišču za navtični turizem, z vsemi potrebnimi storitvenimi strukturami in povrh še s podvojeno zmogljivostjo z ozirom na dosedanje načrte.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so številnim novinarjem vso zadevo

pojasnili predsednik konzorcija CARTUBI Giovanni Franco in arhitekta Gianfranco Foti in Corrado Pagliaro, ki sta izdelala podrobni načrt za novo pristanišče in njegovo ureditve. Svojo pobudo so označili kot alternativni prispevek k razpravam o razvoju navtičnega turizma v Trstu, ki pa edini izhaja prav iz prepričanja, da ta razvoj ne sme ogroziti že obstoječih proizvodnih enot.

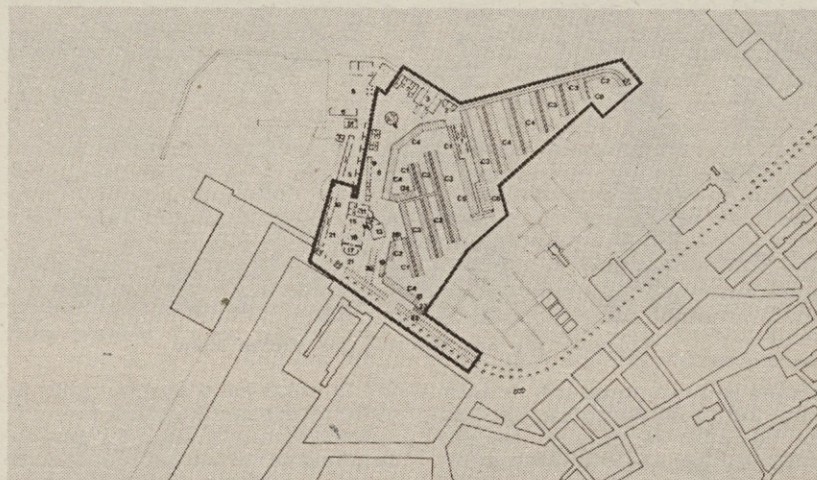
Prostor nam žal ne dopušča podrobneje opisati načrta, zato naj se ustavimo le pri njegovih glavnih značilnostih. Predvsem predvideva integracijo že obstoječih struktur, kot so mornariško poveljstvo, Finančna straža, kopališča in podobno, kar stoji na predvidenem prostoru, imenovanem Sacchetta. Na nekaj manj kot sto tisoč kvadratnih metrih zemeljske in 35 tisoč kvadratnih metrih morske površine naj bi tako zrasla sodobna marina s 636 privezi za turistična plovila, dolga od 6 do 18 metrov, z vsemi potrebnimi strukturami, ki jih ta sodobna turistična veja zahteva. To so gostinski lokali, športne naprave, radijsko - meteorološki center, kopališča, zabavišča, garaže in parkirišča, črpalke za gorivo, jadrane šole, ladjedelnica in delavnica za popravila in vzdrževanje, menjalnica, nakupni center, stolp za

plovno varnost in še kopica drugih naprav.

Vsekakor vabljiv načrt, ki bi se brez dvoma prijetno vključil v mestno tkivo in ga aktivno povezal z morjem. Načrtovalci so zagotovili tudi njegovo uresničljivost in relativno sprejemljive stroške izgradnje, kar bodo morali še potrditi izvedenci. Vsekakor pa gre še enkrat poudariti njegovo prednost tako glede na predvi-

deno kapaciteto kot zlasti glede vključitve obstoječega, predvsem proizvodne resničnosti. Nenazadnje pa sodi tudi v okvir zaščite delovnih mest, kar je še posebej poudaril predstavnik pokrajinske sindikalne zveze UIL, Rodolfo Gasivo, ko smo ga na tiskovni konferenci povprašali za zadržanje sindikatov ob načrtih za tržaško turistično prihodnost.

V. B.

Na skici vidimo prostorski načrt za turistično navtično pristanišče, ki ga je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavil obrtni konzorcij CARTUBI

Tržaška občina pripravlja prvo konferenco o športu

V torek, 29. januarja, se bo v kongresnem centru tržaške Pomorske postaje pričela prva konferenca o športu, ki jo prireja občinsko odborništvo za športne dejavnosti. Pobuda je vsekakor zanimiva, še zlasti če upoštevamo, da je na športno-rekreacijskem področju v Trstu še veliko odprtih vprašanj, začenši z vprašanjem pomanjkanja športnih objektov, pri čemer moramo v prvi vrsti omeniti novo nogometno igrišče, ki bi ga nekateri radi zgradili na Krasu, drugi pa v bližini že obstoječega občinskega igrišča Grezar pri Sv. Soboti.

Vendar ne gre samo za pomanjkanje ustreznih struktur. Konferenca o športu naj bi bila predvsem priložnost za izmenjavo mnenj in pogledov o širši športno-rekreacijski problematiki med javnimi upravitelji in športnimi operaterji. Doslej ni bi-

lo med njimi kontinuiranega dialoga in prave koordinacije. Poleg tega gre tudi za problem drugega pojmovanja in vrednotenja športnih dejavnosti, ki ne bi smele biti nekaj popolnoma ločenega od drugih družbenokulturnih dejavnosti. Vsega tega se, kot kaže, zavedajo tudi krajevni upravitelji, ki menijo, da je nastopil čas za nov pristop do te problematike, ki je na Tržaškem dokaj bogata, silno razvejana in ima poleg vsega tudi določene specifičnosti. Pri tem mislimo predvsem na obstoj (poleg številnih italijanskih športnih organizacij) slovenskih društev, ki odigravajo pomembno vlogo v tržaški športni stvarnosti. Konferenca bi se morala zato dotakniti tudi tega aspekta in potrditi načelo, da šport združuje ljudi.

Danes bodo pobudo predstavili javnosti na tiskovni konferenci, ki bo ob 11. uri na občini.

CISL o obnovi dialoga med ZDA in SZ

Tržaška CISL je vzela v pretres težavno obnovo dialoga v Ženevi med ZDA in SZ o jedrski razorožitvi in pri tem izrazila željo, da bi kmalu prišlo do pogajanj s prvenstvenim ciljem vsaj zmanjšati, če že ne odpraviti vse jedrske orožje ter preprečiti oboroževalno tekmo v vesolju. Možnosti, ki se odpirajo z morebitnim izboljšanjem odnosov med Vzhodom in Zahodom, pa se ne smejo omejevati le na problem orožja, kajti mir pomeni tudi svobodo, pravico, resnico.

Obnovev dialoga pa bi lahko tudi napravila konec ogromni potratu finančnih sredstev za oboroževanje, tako da bi se lahko resno lotili največje tragedije, ki jo vsi imamo pred očmi, se pravi umiranja milijonov ljudi zaradi lakote. V to smer naj se angažira tudi italijanska vlada — zahteva na koncu tržaška CISL — v tem šestmesečju predsedovanja Evropski skupnosti.

Od jutri do nedelje v Miramarskem centru

Zasedanje o vlogi Evrope v kooperaciji za razvoj

Vloga Evrope v kooperaciji za razvoj — to bo tema tretjega zasedanja evropskih članic Združenja za mednarodni razvoj (Society for International Development). Zasedanje bo na pobudo Združenja Furlanije-Juljske krajine za mednarodni razvoj od jutri do nedelje v mednarodnem centru za teoretsko fiziko. Tržaško srečanje bo v bistvu priprava na svetovno konferenco SID, ki bo julija meseca v Rimu ob prisotnosti predsednika republike in generalnega tajnika Združenih narodov. Po dveh zasedanjih v Bonnu leta 1983 in v Parizu lani naj bi jutrišnje zasedanje v Trstu okvirno določilo, kakšen prispevek more in mora nuditi Evropa za uravnotežen razvoj človeške družbe, zlasti pa državam tretjega sveta. To vprašanje se danes zastavlja v vsej svoji dramatični stvarnosti, še zlasti če upoštevamo negativne rezultate dosedanje politike kooperacije, ki je zasledovala v prvi vrsti neki novi svetovni gospodarski red.

Zasedanja, ki mu bo predsedoval Franco prof. Yves Berthelot, se bodo udeležili predstavniki Belgije, Finske, ZR Nemčije, Italije, Nizozemske, Norveške, Španije, Švice, Velike Britanije in Jugoslavije. Prisotni bodo nadalje predstavniki Evropskega sveta in nekatere druge vidne osebnosti iz raznih evropskih držav. V soboto bo na zasedanju prisoten tudi generalni tajnik Socie-

Razprava o rasiznih v Trstu v krožku »Istria«

Na sedežu Novinarskega krožka v Trstu bo v ponedeljek, 21. t.m. ob 17.30 javna razprava na temo »Nasmehi in razizmi v Trstu«. Debatu prireja kulturni krožek »Istria«, sodelovali pa bodo Annamaria Boileau, Darko Bratina, Marcello Cherini in Riccardo Luccio.

Luigi Rovelli novi direktor Pristaniške ustanove

Luigi Rovelli je novi direktor Pristaniške ustanove na osnovi soglasnega sklepa vodstvenega odbora te javne ustanove. Star je 41 let in po poklicu pravnik, v Pristaniško ustanovo pa je kot funkcionar vstopil leta 1978. Štiri leta kasneje je postal direktor urada za delo v pristanišču in odgovorni za industrijske stike, lani pa je bil imenovan za direktorja operativne službe. Kot dober poznavalec problematike pristaniškega prometa je bil Luigi Rovelli v zadnjih letih protagonist prestrukturiranja in reorganiziranja Pristaniške ustanove, ki je še v teku in ki naj bi zagotovila njeno večjo prožnost na področju pomorskega in suhozemskega prometa v okviru pristanišča.

ty for International Development Ponna Wignaraja.

Zasedanje se bo pričelo ob 15. uri z uradno slovesnostjo, med katero bodo govorili predstavniki Mednarodnega centra za teoretsko fiziko prof. Salam in prof. Budinich ter rektor tržaške univerze prof. Fusaroli. Uvodno poročilo pa bo imel prof. Berthelot.

Prav gotovo ni naključje, da se to pomembno srečanje odvija ravno v Miramarskem centru. Bogate izkušnje na znanstvenem in tehnološkem področju, ki si jih je center nabral v teh zadnjih letih bodo lahko nedvomno nepogrešljivi prispevek k skupnemu naporu za razvoj družbe, za pomoč nerazvitim deželam in za mir ter varnost v svetu. Pri tem je bistvenega pomena senzibilizacija mednarodnega javnega mnenja.

● Tržaška občina je pričela z vsakoletnim štetjem organizacij prostovoljcev. Zato poziva vse tovrstne organizacije, ki niso bile vključene v štetje 1983, da pošljejo na občinski urad za socialno skrbstvo kopijo ustanovnega akta in statuta do 10. februarja.

V Trstu brodomlci z ladje Maria Monica

V Trstu se že dva dni nahaja devet brodomlcev z motorne ladje »Maria Monica«, ki se je preteklo soboto potopila v Kretskem prelivu, potem ko je trčila s tajvansko kontejnersko ladjo »Uni Fortune«. Slednja je brodomlce tudi rešila in prepeljala v Trst, medtem ko enega še vedno pogrešajo.

V torek je morala tajvanska ladja nekaj ur čakati, preden je lahko pristala ob 7. pomolu, ki je bil vključen v led. Pristaniška ustanova je morala vse svoje vlačilce uporabiti zato, da so vsaj delno usposobili pristanišče, vključno z lesnim. Leden oklep so uspešno ugnati z močnimi curki morske vode, tako da je pristanišče znova začelo obratovati šele pozno dopoldne.

Brodomlce so medtem pospremili v enega od tržaških hotelov, kjer bodo počakali na zaslisanje v luški kapitaniji, ki je zadolžena za preiskavo o trčenju v Kretskem prelivu.

Unione Commerciali o davčni reformi

Unione Commerciali (Združenje trgovcev) je pretekli ponedeljek priredilo prvo in kljub izjemno neugodnemu vremenu izredno dobro obiskano predavanje o novostih, ki jih prinaša Visentinijev zakonski odlok o davčni reformi. Naslednje srečanje bo danes ob 18.30 za trgovce - groziste, jutri ob 20. uri pa za prodajalce tobaka, časopisov, črpalke in upravljalce avtomobilskih garaž. Obe srečanja bosta na sedežu združenja, Ul. S. Nicolò 7, drugo nadstropje, udeležijo pa se ju lahko vsi zainteresirani, tudi če niso člani združenja. Unione Commerciali.

Vreme ni prizaneslo niti kulturni dejavnosti

Mnoge prireditve preložene ali odpovedane

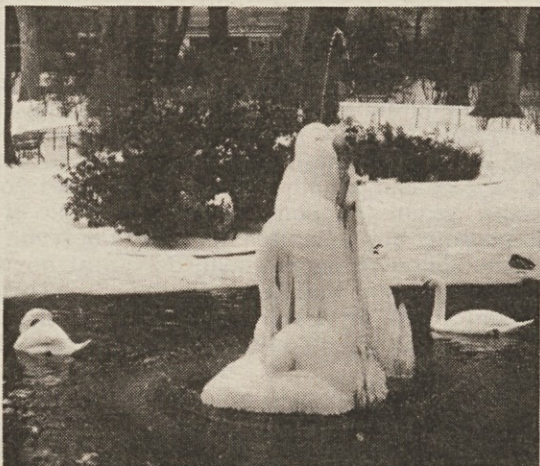
Vreme, vreme, vreme... To je glavni predmet razgovorov, to je osrednji problem, s katerim se ukvarjajo v državi od vojske in državnih oblasti, vse deželne, pokrajinske in občinske uprave; to je osrednja tema radijskih in televizijskih oddaj, to je skratka v teh dneh naš vsakdan.

Vremenoslovci niso nič kaj optimisti ter nam napovedujejo ponovne snežne padavine in tudi znižanje temperature. Pri vsem tem snegu, ki smo ga bili »deležni« te dni in ki dela preglavice železniškemu, avtobusnemu, letalskemu in avtomobilskemu prometu, pomeni takšna napoved, da se nam obetajo tudi poledice, ki so še nevarnejše od zametov, mraza samega itd.

Tem slabim napovedim primerno poteka tudi sicer življenje pri nas. Vse prireditve so v glavnem odpovedane, nihče ne tvega, da bi napovedal predstavo, razstavo, glasbeni večer ali kaj drugega, česar potem, zaradi pomanjkanja občinstva, pa tudi izvajalcev, ne bi mogel izpeljati.

Tako je sinoči odpadel v Kulturnem domu že napovedani četrti abnomaški koncert Godalnega kvarteta Slovenske filharmonije. Prenesen je bil na 6. februar, v upanju, da se bodo do takrat vremenske prilike vsaj nekoliko izboljšale.

Preložene, oziroma odpovedane, pa so tudi mnoge druge prireditve. Za jutri je na primer v Trstu napovedan nastop baletne skupine Grand Theatre iz Ženeve. Predstava bi morala biti v gledališču Verdi. Povprašali smo pri blagajni, kako bo s prireditvijo, pa nam niso vedeli ničesar gotovega povedati.

Tudi laboda v Ljudskem vrtu nimata te dni lahkega življenja

Na Pomorski postaji so podaljšali rok trajanja razstave »Kamnita hiša«, ki je vzbudila med Tržačani veliko zanimanja. Zaradi slabega vremena, pa to podaljšanje ni doželo zaželenega uspeha. Kdo bi si upal v teh dneh do Pomorske postaje, ko piha burja in ko je vse obrežje v pravem ledenem oklepu?

Eno naše društvo pa kar pogumno vztraja pri svojih napovedih za nocojšnji prireditvi. Kul-

turno društvo Slovenec iz Boršta in Zabrežca vabi vaščane na prireditev, ki bo drevi ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu. Pri prireditvi, ki so ji dali organizatorji naslov »Kabaret 1999« nastopa domača dramska skupina, predvidena pa sta še nastop otroškega in deklškega pevskega zbora KD Slovenec.

V zadnjem trenutku pa je Kulturno društvo Ivan Cankar pri Sv. Jakobu odpovedalo napovedan nastop dramske skupine SKD Tabor z Opčin, in sicer z delom Josipa Tavčarja »Pekel« vendar pekel. Predstava je doživela, tako na domačem, kot tudi na drugih odrih, kjer so z njo gostovali, lep uspeh.

KD Tabor bi moralo imeti v torek zvečer svoj redni občni zbor. Do zadnjega so odborniki društva upali, da se bo vreme uneslo in da bodo lahko ta občni zbor tudi izpeljali. To se seveda ni uresničilo in tako so morali občni zbor prenesti.

Našeli smo le nekaj primerov, ko je vreme zmešalo štrne tudi kulturni dejavnosti na našem področju. Nič čudnega pri tem vremenu, ki nam dela že tako velike preglavice pri opravljanju službe in drugih vsakdanjih opravil. Kdo bi potem v tem mrazu še skrbel za kulturno izživljanje.

Vremenoslovci nas tolažijo, da se bo vreme, tu pri nas, vsaj za kratek čas nekoliko izboljšalo, potem morda zopet poslabšalo. Če bo do tega izboljšanja res tudi prišlo, potem bodo današnje napovedi tudi držale. V nasprotnem primeru bo pač treba počakati. In to je še najmanj, kar nas lahko, v tako hudi zimi, kot je letošnja, prizadene.

Val slabega vremena ni pojenjal

Na Tržaškem največ težav zaradi poledice

Vse šole in univerza zaprte - Kljub prizadevanjem tržaške občine in pokrajine je bil promet otežkočen zaradi poledice - Številni padci

Letošnja zima nam je postregla z vsem svojim »jedilnikom«. Po hudem mrazu in snegu je vklelnila Trst in okolico z ledeno skorjo. Prav led je najhujši sovražnik ljudi, ki se morajo gibati, prevažati, skratka, ki jim ni dano, da sedijo za zapečkom (po domače radiatorjem).

Včeraj je sicer mraz še nadalje popustil, v mestu je bilo prejšnjo noč rahlo nad ničlo, v okolici in na Krasu pa je živo srebro zlezlo na približno 3 stopinje pod ničlo. Temperatura je bila torej idealna za poledico, h kateri je pripomogla tudi dokaj močna burja. Vremenoslovci ne predvidevajo za danes bistvenih izboljšav;

vreme naj bi bilo torej še nadalje spremenljivo.

Kaj pa se je v nelahkih pogojih dogajalo? No, najmanj problemov so imeli dijaki, saj so bile v tržaški pokrajini šole zaprte. Rektor je dal zapreti tudi univerzo tako, da tu ne bo danes predavanj. Samo v Miljah je potekalo vse normalno; šole so imele pouk, občina je poskrbela za prevoze, prisotnost dijakov je bila skoraj normalna. Drugod na Tržaškem so se dijaki lahko zahvalili snežno-ledevi ujmi za kratek miselni počitek.

Največji problem so bile tudi včeraj ceste. Na pokrajini so nam povedali,

da delajo s polno paro. Pri tem so uporabili dva svoja pluga in dva stroja za odmetavanje snega, ki so ju najeli. Delali so tudi vsi cestarji, ki so posuvali pokrajinske ceste s peskom in soljo ter odkopavali zamete. Tako je bilo včeraj mogoče priti z avtomobili tudi v tiste vasi in zaselke, ki so bili še predvčerajšnjim izolirani. Pokrajina sodeluje tudi z okoljskimi občinami pri čiščenju cest. K sreči ima Tržaška pokrajina v zaloga še dovolj soli, saj so nam povedali, da jo je vedno težje kupiti. Problem bi lahko nastal, če bi poledica še trajala.

Težave so imeli ponovno v pristanišču. Tu imajo dela čez glavo, led pa je tudi včeraj onemogočil redno raztovarjanje in natovarjanje ladij. Vlačilci so s svojimi pumpami obilvali pomole z morsko vodo, da bi stali led. Posebno so čistili sedmi pomol, kjer je morala pristati ladja »Unifortuna«, ki je imela na krovu tudi 9 brodolomcev. Gre za posadko italijanske tovarne ladje »Maria Monica«, ki se je potopila v soboto v bližini Krete.

Gasilci se še vedno dokaj intenzivno ukvarjajo s počenimi cevmi in hišnimi poplavam, v glavni bolnišnici imajo ravno tako veliko dela z zdravljenjem udarcev in zlomov zaradi padcev. Tu je treba zapisati, da so ljudje, ki stanujejo v višjih mestnih legah morali uporabljati dereze ali pa žakljavino, s katero so si ovili čevlje, če so želeli domov. Ulica Commerciale je bila na primer dalj časa primernejša za alpiniste kot pa za normalne, povrh tega še »obmorske«, pešce. Podobnih »tur« je bilo seveda več.

Življenje je zamrlo še posebno zvečer. Večina kulturnih in podobnih prireditev so odpovedali; tako ni bilo na primer koncerta Glasbene matice v tržaškem Kulturnem domu. Odpadle pa so tudi razne gledališke predstave in druge prireditve.

Najbolj varno je pač biti doma. Neprilik in nezgod, ki jih povzroča vreme, bi seveda lahko še naštevali. Ni bilo rimske paralize, vendar se je življenje krepko zaustavilo.

K temu bi dodali tudi nekaj zlobnih vprašanj, ki smo jih slišali v tej ali oni kavarni. Nekdo govori o Rimu pa pravi, da popolna paraliza ni paralizirala navijačev, ki so odšli na stadion masovno in brez težav.

Drugi pravi, da letala ne letijo (tudi v Ronkah so bili veliki problemi), razen tistega, ki je pripeljal nogometno ekipo iz Liverpoola. Ker pa je treba pometati tudi pred domačim pragom, je nekdo rekel, da v Trbižu in Sappado ljudje lahko pridejo, v službo pa da se komaj komaj prerinejo. Pa ne govorimo o dijakih, ki naj bi prenesli sneg in led samo na Zoncolanu in Nevejskem sedlu... Seveda so vsi ti pogovori klepet ob toplem času in pozneje vinu.

Marsikateri Tržačan je včeraj prijel za metlo in lopato in začel odstranjevati že zmrznjeni sneg s pločnika pred lastnim stanovanjem ali trgovino

KURILNO OLJE NA RAZPOLAGO
TODA ŠELE PO PODRAŽITVI

S hudim mrazom teh dni se je občutno povečala tudi poraba goriv za ogrevanje. Povpraševanje po kurilnem olju in kerosinu se je povečalo, premnogi prosilci pa so zadnje dni ostali kar brez kuriva, ker jim ga dobavitelji enostavno niso dostavili.

Včeraj smo tudi sami telefonirali številnim dobaviteljem kuriva, doma la vsi pa so nam odgovorili, da nimajo na zalogi več kurilnega olja, le malokdo pa je razpolagal s kerosinom. Ko smo predstavnic enega od dobaviteljev vprašali, kdaj bodo lahko spet imeli na razpolago kurivo, je odgovorila, da ne bo do petka nič s kurilnim oljem.

Po naključju pa bodo prav jutri, v petek, zvišali ceno kurilnemu olju in kerosinu, in sicer za 23 lir pri litru. Kurilno olje bo tako od jutri dalje stalo 661 lir liter, kerosin pa 701 liro

liter. Ob vsem tem se lahko res vprašamo, če gre v tem primeru za »naključje« ali pa za dobro preračunano potezo nekaterih, ki naj bi izkoristili težave z ogrevanjem za masnejši zaslužek.

Okrnjen tudi
železniški promet

Slabo vreme je otežilo tudi promet na tržaški železniški postaji. Postaja je bila sicer vseskozi odprta, vlaki nakrajših progah so vozili z manjšimi zamudami in zagotovili povezavo z bližnjimi kraji v Furlaniji, Venetu in v drugih deželah.

Hujše je bilo s povezavami z bolj oddaljenimi italijanskimi mesti, predvsem s tistimi, ki jih je snežna ujma močno prizadela včeraj in v preteklih dneh. Tako so morali na primer odpovedati brzovlak za Milan, ki odpelje iz Trsta ob 11.50, ker je bila milanska železniška postaja še vedno v ledenih kleščah. Podobno je odpadel tudi brzovlak za Milan, ki bi moral odpotovati iz Trsta ob 17.06.

Na tržaško postajo ni prispel vlak iz Turina. Vlak, ki so ga bili odpovedali, bi moral pripeljati v naše mesto ob 14.23. Večje ali manjše zamude so imeli tudi vlaki iz srednje in južne Italije. Tako je imel na primer vlak iz Palerma (prispeti bi moral ob 16.20) skoraj dveurno zamudo.

Nekaj avtobusnih
prog ukinjenih

Mestni avtobusi niso včeraj vozili na progah 3, 12, 28 in 35. Proga 39 ni šla k Banom, težave so bile tudi s progo 38, ki med drugim pelje do sanatorija. Vseeno so v popoldanskih urah skušali očistiti ceste vsaj na nekaterih od omenjenih prog.

Težave na Proseku

Sneg in led sta ohromila tudi Prosek. Glavni cesti, ki peljeta skozi vas sta prevozni, vendar izključno zaradi tovornjakov, ki vozijo skozi vas, ker je trbiška cesta zaprta, in s tem odstranjujejo sneg s cestišča. Povsem drugače je v notranjosti vasi. Občinski delavci tu sploh niso posegli, tako da so številne ulice še vedno zametene.

Sneg je povzročil veliko težav tudi včerajšnjemu pogrebu. Cesta, ki pelje s pokrajinske ceste na pokopališče je bila namreč včeraj še vedno neprevozna in neprehodna. Zato so morali pogrebci prinesiti krsto z veliko težavo po ozki stranski poti na pokopališče, tudi ta pot pa je bila zasnežena.

† Zapustil nas je naš dragi

Frančko Zidarič

Pogreb bo jutri, 18. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v šempoljsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo:
hčerka, bratje in drugo sorodstvo.

Šempolaj, 17. januarja 1985

V devinsko-nabrežinski občini so še največ
preglavic povzročile ledene plošče na cestah

V devinsko-nabrežinski občini so bile včeraj vse glavne ceste prevozne, pa čeprav z verigami. Občinski delavci so zagotovili povezave tudi z gornjimi vasi, v katerih so imeli prejšnje dni veliko preglavice zaradi visokih snežnih zametov. Občinska služba je tudi posipala s soljo ceste na področju Devina in Ribiškega naselja, da so tako podnevi preprečili poledice. V poznih popoldanskih in v večernih urah, ko je mraz po kratkotrajni zmerni otoplitvi spet pritisnil, pa so začele plošče ledu spet prekrivati cestišča, kar je povzročilo velike preglavice voznikom.

Včeraj je bila Trbiška cesta še vedno zaprta. Promet se je tako stekal po obalni cesti z obveznostjo verig. Huda ujma je zdesetkala avtobusne povezave med tržaško, goriško in videmsko pokrajino. Avtobusi prevoznega podjetja Saita, ki upravlja proge z Goriško, Furlanijo, Venetom in Lombardijo so opravili popoldne le nekaj voženj in še to samo do Tržiča. Dopoldne je bil avtobusni promet na teh progah ustavljen zaradi prometne nesreče na obalni cesti v bližini Tržiča.

Naponi tržaške občinske uprave

Tržaška občina je uporabila vsa sredstva, da bi omogočila čim boljše prevoznost cest. Številni uslužbenci so delali vso prejšnjo noč. Ceste so posipavali s peskom, soljo in, kjer je bilo mogoče, z morsko vodo. Tako so počistili marsikatero pot. Na žalost je bilo nemogoče očistiti Ul. Commerciale, očistili so pa občinsko cesto med Gropado in Bazovico. Prometu so odprli tudi ceste, ki vodijo v Campo Romano in Naselje Borgo San Nazario. S posebnimi stroji odstranjujejo sneg pri katinarski bolnici, pri glavni bolnici in zunanjih prostorih bivše umobolnice pri Sv. Ivanu.

Tržaška občina je tudi sklenila, da bodo odprti občinski vrtci in otroške jasli. Mestni redarji stalno nadzorujejo položaj s šestimi izvidnicami. S polno paro delajo seveda tudi smetarji.

Srečanje
Rinaldi-Mirošič

Skupno angažiranje v dejavnosti Delovne skupine Alpe-Adria in obstojec sodelovanje med Slovenijo, Hrvaško in Furlanijo-Juljsko krajino sta bila glavna argumenta včerajšnjega razgovora med deželnim odbornikom Rinaldijem, ki je tudi zadolžen za zunanje odnose dežele, in jugoslovanskim generalnim konzulom v Trstu Mirošičem.

Glede Skupnosti Alpe Adria, katere predsedstvo je pred kratkim prevzel predsednik Hrvaške Makovic, je bil govor predvsem o nadaljnjih pobudah na osnovi smernic, ki jih je določila plenarna skupščina iz lanskega novembra v Trstu. Glede bilateralne številne probleme, s posebnim poudarkom na potrebe obmejnih področij. Govor je bil tudi o nekaterih aktualnih problemih v zvezi s položajem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Vse te probleme bodo poglobili med že načrtovanimi srečanji in obiski predstavnikov Slovenije in Hrvaške.

● Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja Furlanije-Juljske krajine sporoča, da predvidenega predavanja v okviru ciklusa o narodnostnih vprašanjih v Trstu in v deželah na vzhodni meji v letih 1800-1900 danes ne bo, ker je tržaška univerza zaradi slabega vremena zaprta.

Predvojni likovni mojstri dežel Alpe Adria
na zanimivi razstavi v muzeju Revoltella

Sinoči so v tržaškem mestnem muzeju Revoltella odprli pomembno likovno manifestacijo. V veži muzeja ter v vseh prostorih prvega nadstropja bo do 15. februarja, torej cel mesec na ogled 116 del 53 umetnikov iz osmih dežel, ki gravitirajo na Alpe in na Jadran. Razstava nosi naslov Umetnost med obema vojnama in zajema zemljepisna področja od Bavarke pa preko Gornje Avstrije, Salzburškega, Koroške in Štajerske v Avstriji vse do Slovenije in Hrvaške v Jugoslaviji ter Furlanije-Juljske krajine in Veneta v Italiji. Gre za reprezentativno razstavo, torej za omejeno število del prav tako omejenega števila mojstrov, ki so delovali in se uveljavili v času med obema vojnama. V kratki beležki ne moremo naštet vseh imen ter njihovih del, navedli pa bomo, da so, razen Veneta in Hrvaške, točneje Reke, vse dežele zastopane s po petimi mojstri, vsake mojster pa z dvema ali tremi deli. Veneto pa je najbolj bogat; zastopajo ga dela 17 mojstrov. Reko pa le dveh. Naša dežela, Furlanija-Juljska krajina ima na razstavi dela petih mojstrov. To so Piero Marussig, Vittorio Bolaffio, Vito Timmel, Luigi Spazzapan, Carlo Sbisà in Afro. Slovensko umetnost iz dobe med obema vojnama pa zastopajo mojstri Rihard

Jakopič, France Kralj, Veno Pilon, Gojmir Kos in Stane Kregar.

Ceprav gre, kot vidimo, za zelo pomembno likovno manifestacijo, je prišlo sinoči na odprtje razstave bolj malo občinstva. Krive so pač vremenske razmere. Pa tudi sama svečanost je bila sila preprosta. Tržaški župan Richetti je v kratkem nagovoru podčrtal, da naj bi to bila primerna manifestacija ob odprtju novega krila muzeja, deželni odbornik za kulturo Barnaba je omenil značilnost umetnosti, katere govorica gre do srca in pri tem poudaril nujnost medsebojnega spoznavanja. Ravnatelj muzeja dr. Giulio Montenero pa je na kratko

spregovoril o pobudi sami ter o nastanku razstave, ki bo iz Trsta nadaljevala pot po vseh glavnih mestih dežel, iz katerih izhajajo mojstri, katerih dela so na razstavi.

Seveda zasluži razstava daljši prikaz, kot ga zasluži tudi katalog, ki je ob tej likovni prireditvi izšel in ki bo lahko služil marsikomu, saj vsebuje kratke življenjepisne in karakteristike vseh umetnikov, katerih dela so na razstavi, torej karakteristike tistih umetnikov, ki so jih strokovnjaki izbrali kot najboljše predstavnike umetnosti svojih dežel, seveda v dobi med obema vojnama.

Na sliki: včerajšnja otvoritev

gledališča

VERDI

Jutri, 18. januarja, ob 20. uri (red A/E) prvi nastop baletne skupine Grand Theatre iz Zeneve.

ROSSETTI

Danes, 17. t. m., ob 20.30 (red prost) Nando Milazzo predstavlja Paola Stoppo v Pirandellovem delu »Il berretto a sonagli«. Igrajo: M. Crotti, A. Sorrentino, S. Lescovelli. Režija Luigi Squarzina. V abonmaju odrezek št. 5.

Od 22. t. m. bo gledališče iz Rima predstavilo delo »Caligola« A. Camusa. Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri glavni blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana

Jutri, 18. t. m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Dirigent V. Čavdarski, solistka I. Grafenauer.

V soboto, 19. t. m., ob 19.30: Akademski folklorni skupina »France Marolt«. Večer slovenskih plesov.

V nedeljo, 20. t. m., ob 18. uri: ponovitev večera.

Mala dvorana

Danes, 17. januarja, ob 20. uri: »Eva«. Igrajo: Miranda Caharija, Janez Bončina, Marko Derganc. Režija Franci Slak.

Jutri, 18. t. m., ob 18. uri: Tradicionalna japonska hiša. Predavanje z diapozitivi o japonski arhitekturi.

V soboto, 19. t. m., ob 10. uri: Ura pravljic z Z. Mlakar in B. Miklavcem.

Srednja dvorana

Jutri, 18., in v soboto, 19. t. m., ob 19.30: M. Jesih »Pravopisna komisija«.

Ponovitve SLG Celje.

V torek, 22. t. m., ob 19.30: S. Witkiewicz »Vodna kokoš«. Gostovanje poljskega gledališča Wsposzasuy.

Velika sprejemna dvorana

V soboto, 2. februarja, ob 20.30: Tradicionalni 9. veliki ples Big Banda RTV Ljubljana.

kino

Ariston Dvorana rezervirana Italijansko-amerškemu združenju.

Jutri 16.30 — 21.30 »Paris, Texas«.

Režija W. Wenders. Nastassia Kinski.

Eden 15.30 — 22.15 »All American girls«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 17.00 — 22.15 »Ragazzo di campagna«.

R. Pozzetto, M. Boldi.

Excelsior 17.30 — 22.00 »I due carabinieri«.

E. Montesano, C. Verdane in M. Boldi.

Nazionale Dvorana št. 1 16.00 — 22.00 »La storia infinita«.

Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »Gremlins«.

S. Spielberg.

Dvorana št. 3 15.45 — 22.00 »Tentazione«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 17.00 — 22.15 »Fotografando Patrizia«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattaciolo 17.00 — 22.00 »Dune«.

Aurora 17.00 — 22.00 »Vacanze in America«.

C. De Sica, J. Calà.

Capitol 16.30 — 22.00 »Harry & Son«.

Paul Newman.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Telefonate erotiche di una matrigna«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 18.00 — 22.00 »Moonlighting - Lavoro nero«.

Radio 15.30 — 21.30 »Alice, la porno ragazza«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Monsignore«.

Christopher Reeve.

šolske vesti

Višje srednje šole na Tržaškem sporočajo, da danes, 17. januarja, ne bo pouka.

Uprava občine Devin-Nabrežina sporoča, da danes, 17. januarja, bodo zaprti otroški vrtci, osnovne in srednje šole v občini zaradi snega.

izleti

KD Rdeča zvezda obvešča, da je enodnevni izlet v Čedad oz. na Matajur za smučarje prenesen. Za informacije telefonirati na št. 229-330.

Kriška sekcija VZPI-ANPI prireja v soboto, 26. t. m., avtobusni izlet v Lu-mezzane pri Brescii, kjer se bomo poklonili spominu borca Josipa Verginelle, čigar obletnica smrti poteka 16. t. m. Cena izleta, vključno s kosilom, je 35.000 lir. Vpisuje Gigi Bogatec v Domu A. Sirka.

TPPZ

»P. TOMAŽIČ«

Jutrišnja vaja orkestra in zbora

ODPADE

V petek, 25. t. m., ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju bo v

PARTIZANSKEM DOMU
V BAZOVICI
REDNI OBČNI ZBOR

PD SLOVENEČ

Boršt - Zabrežec

priredi danes, 17. januarja, ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu ob prazniku vaškega patrona

KABARET 1999

Nastopajo dramska skupina ter otroški in dekliški zbor Slovenec. Ponovitev v soboto, 19. t. m., ob 20.30, ko bo nastopil tudi moški zbor SKALA iz Gabrij.

Vabljeni!

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD I. Cankar odpoveduje današnje gostovanje dramske skupine SKD Tabor zaradi slabega vremena.

KD Primorsko vabi na ogled komedije Andreja Jelačina »PIKNIK S TVOJO ŽENO«, ki jo bo v nedeljo, 20. t. m., ob 17. uri v srenjski hiši v Mačkoljah uprizorilo gledališče »Brez tretjega« iz Kopra.

razstave

V četrtek, 24. t. m., ob 18. uri bodo v milanski umetnostni galeriji »Studio« odprli razstavo slikarke Claudie Raza.

Danes, 17. t. m., ob 18. uri bodo odprli razstavo dveh umetnikov v občinski galeriji na Trgu Unità in sicer slikarke Revé in slikarja Armanda Piz-zignacha. Razstava bo odprta do 24. januarja.

V prostorih Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, razstavlja Franko Vecchiet.

V soboto, 19. t. m., ob 18. uri bodo v umetnostni galeriji Cartesius odprli razstavo čilskega slikarja Patricia Zamore. Razstava bo odprta do 31. januarja.

razna obvestila

Mladinski krožek Slavec iz Rimanj priredi v soboto, 19. t. m., v Babni hiši ob 20.30 MLADINSKI PLES. Vabljeni!

mali oglasi

PODJETJE ISČE TAJNICO-PREVA-JALKO za angleščino, francoščino, nemščino in italijanščino, z odličnim znanjem stenografije in strojepisja, dobrih manir, z višješolsko izobrazbo, prijetne zunanosti, pripravljena potovati. Primerno visoka plača, tudi če je prva služba. Ponudbe, samo če ustreza navedenim pogojem, poslati na La Romana Fiduciaria S.p.A. - Piazza Solferino 5 - 10121 Torino.

DOBRO SITURAN MOŠKI išče žensko 50 let, srednje postave z dobrimi nameni. Pisati na Oglasni oddel-lek Primorskega dnevnika, Ul. Mon-tecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Huda zima«.

TV SNEMALEC kupi hišico z vrtom, tudi staro, raje na zapadnem delu mesta. Telefonirati zjutraj na štev. 794-672 Agencija Alpe Adria.

V BORSTU je odprl osmico Felo Kos-mač (pri rdeči preprogi).

OSMICO je odprl v Mačkoljah št. 58 Ernest Smotlak. Toči belo in črno vino.

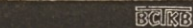
PRODAM fiat 127, letnik '76, po ugodni ceni. Tel. 040/228-855 ob urah trgovin.

KUPIM viso club, celo, samo karoserijo ali samo prednji del. Telefonirali na št. 0481/41636.

menjalnica

16. 1. 1985

Ameriški dolar	1.940.—
Kanadski dolar	1.460.—
Švicarski frank	726.—
Danska krona	170.—
Norveška krona	210.—
Švedska krona	211.—
Holandski florint	540.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	29.—
Funt sterling	2.180.—
Irski šterling	1900.—
Nemška marka	611.—
Avstrijski šiling	86.75
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.500.—
Grška drahma	15.—
Debeli dinar	7.50
Drobni dinar	7.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 19 - ☎ 81-445

NATEČAJ ZA IZVIRNO RADIJSKO IGRO

Dramsko uredništvo slovenske tržaške radijske postaje »Radio Trst A« ponovno opozarja vse interese, da je deželni sedež RAI za Furlanijo - Julijsko krajino razpisal natečaj za IZVIRNE SLOVENSKE RADIJSKE IGRE. Prireditelji natečaja, ki obsega tri kategorije (izvirna radijska igra, izvirna radijska igra za otroke in doraščajočo mladino ter izvirna radijska igra v narečju) si nadejajo, da bi s tem novim razpisom pospešili nadaljnjo rast tovrstne ustvarjalnosti v slovenskih deželnih oddajah Radia Trst A.

Natečaja se lahko udeležijo avtorji s stalnim bivališčem v Italiji, predložena dela pa morajo biti izvirna in neobjavljena. Oblikovno morajo ustrezati zahtevam radiofonskega medija.

V prosti žanrski obliki naj tematsko posegajo v živo stvarnost današnjega trenutka, izvirne radijske igre za otroke in doraščajočo mladino pa naj ponazarjajo svet otrokove domišljije.

Določene so tudi naslednje nagrade:

a) IZVIRNA RADIJSKA IGRA: prva nagrada 600.000

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 17. januarja

ANTON

Sonce vzide ob 7.41 in zatone ob 16.50
— Dolžina dneva 9.09 — Luna vzide ob 4.24 in zatone ob 13.14.

Jutri, PETEK, 18. januarja

VERA

Vreme včeraj: temperatura zraka 1,8 stopinje, zračni tlak 1019,7 mb pada, veter 20 km na uro severovzhodnik s sunki burje do 37 km na uro, vlaga 64 odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 5,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Martin Rebecchi, Uroš Fabiani, Chiara Szabados, Giulia Bigazzi, Elisabetta Drigani.

UMRLI SO: 50-letni Sergio Gelsi, 58-letni Bruno Molinari, 66-letni Rolf Eichenberg, 71-letna Lina Oveglia vd. Ramilli, 77-letna Maria Mihic por. Geri, 52-letni Giuseppe Decolle, 71-letni Adolfo Kosmina, 76-letni Stanislaw Pavlica, 79-letna Francesca Drole por. Majcen, 56-letni Antonio Giugovaz, 75-letna Maria Klun por. Vatta, 74-letna Maria Favento por. Zucca, 82-letna Anna Cernaz, 77-letna Lidia Bisiacchi vd. Tibaldi, 79-letna Bruna Bartole vd. Furlan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117, Ul. Combi 19, Sesljan, Bazovica in Žavljce.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Largo Piave 2, Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Sesljan, Bazovica in Žavljce.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

KRZNA — JOPE — NAŠITKI

PELLICCERIA CERVO

Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2

Priporočeni trgovini za vaše nakupe.

lir, druga nagrada 450.000 lir, tretja nagrada 300 tisoč lir;

b) IZVIRNA RADIJSKA IGRA ZA OTROKE IN DORAŠČAJOČO MLADINO: prva nagrada 400.000 lir, druga nagrada 300.000 lir, tretja nagrada 200.000 lir;

c) IZVIRNA RADIJSKA IGRA V NAREČJU: prva nagrada 400.000 lir, druga nagrada 300.000 lir, tretja nagrada 200.000 lir.

Izid natečaja bo objavlje najkasneje do 31. maja 1985, nagrajena dela pa bo postaja Radio Trst A izvedla v lastni produkciji ter jih oddajala od oktobra 1985 dalje. Dela bo ocenjevala posebna 7-članska komisija, ki bo izbrala najboljše prispevke za nagrado ali odkup.

Avtorji morajo poslati svoja dela s priporočeno pošto pošiljko najkasneje do 31. januarja 1985. Interesenti lahko dvignejo izvod pravilnika natečaja na Deželnem sedežu RAI — Slovenski sporedi — Ulica Fabio Severo 7 — Trst.

čestitke

Te dni je praznovala v Boljuncu svoj visoki življenjski jubilej, danes pa goduje naša draga mati, babica in prababica ANTONIJA ALBERTI. Da bi jo zdravje in njen vesel značaj spremljala še mnogo let, ji želijo hči Marija z družino, vnuka in pravnuka. Mali Manuel pa ji pošilja zvrhan koš poljubčkov.

V ponedeljek je praznovala 87. rojstni dan, danes pa goduje naša draga mama, nona in pranona ANTONIJA ALBERTI iz Boljunca. Ob visokem življenjskem jubileju ji iskreno čestitajo vsi, ki jo imajo radi.

Dragi ANTONIJI GLAVINI iz Boršta želijo vse najboljše za 99. rojstni dan vsi domači.

V Bazovici pri Lukševih praznuje danes rojstni dan in goduje naša draga mama, nona in pranona ANTONIJA ALBERTI iz Boljunca. Ob visokem življenjskem jubileju ji iskreno čestitajo sin Rudi in hči Marija z družinama.

Igraca je otroku resna stvar

ORVISI

zanj ima najlepši dar

TRST — UL. PONCHIELLI 3

ŠOLA ZA KROJENJE IN ŠIVANJE

E. DESCO

Tečaji: za začetnike
dopolnilni
izpopolnjevalni

TRST — Ul. Destriero 11 — telefon: 040/744458
(100 m od Trga Foraggi) — Parkirni prostor

GOSTILNA

PETAROS

BORŠT 60

Tel.: 228-151

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

ROMA — VIA G. B. MARTINI 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

12% POSOJILO 1978 - 1985 ZA 800 MILIJARD LIR (GAUSS)

V smislu čl. 6 pravilnika posojila bodo s 1. aprilom 1985 vnovčljive »alla pari« pri običajnih poverjenih bančnih zavodih obveznice, ki sestavljajo serije s sledečimi številkami :

1 - 2 - 3 - 6 - 8 - 11 - 16 - 20 - 22 - 23 - 26 - 27 - 29 - 34 - 35 - 37 - 42 - 47 - 49 - 53 - 58 - 59 - 61 - 62 - 64 - 66 - 67 - 68 - 83 - 87 - 88 - 89 - 90 - 92 - 93 - 94 - 102 - 105 - 107 - 108 - 111 - 114 - 117 - 118 - 119 - 127 - 129 - 133 - 134 - 135 - 136 - 138 - 141 - 149 - 151 - 155 - 166 - 168 - 170 - 171 - 172 - 173 - 174 - 176 - 177 - 178 - 180 - 182 - 183 - 187 - 188 - 189 - 196 - 197 - 199

Prošnje za prispevke za kulturne dejavnosti

Tržaška pokrajinska uprava obvešča, da bo 31. januarja zapadel rok za predstavitve prošenj za razvoj in širjenje kulturnih dejavnosti. Zainteresirani lahko dvignejo ustrezne obrazce z vsemi potrebnimi navodili za izpolnitev (obrazci se razlikujejo od tistih iz prejšnjih let) v vratarnici pokrajine na Trgu V. Veneto 4.

ženska in njena stvarnost

Nov ideal moškega ali o ženski utopiji

Ali sodobne ženske še vedno sanjajo, da bodo nekdaj le srečale svojega princa? Verjamejo v ljubezenske zgodbe na filmskem platnu in se ob lepih junakih tolažijo? So morda postale konkretnije, pazljiveje izbirajo in se zato manj tolažijo? Takšna in podobna vprašanja si zadnja leta zastavlja vrsta strokovnjakov širom po svetu, v Italiji pa podobne raziskave vodijo predvsem ženske revije. Med zadnjimi je to temo obdelal mesečnik *Donnapiù*, ki se je tudi med zadnjimi pojavil na tržišču. Da pa ne bi zgolj ugibali o ženskih željah in okusih, kar zadeva moških, so se pri reviji poslužili sedaj že povsem udomačene metode vzorčne raziskave. Zadolžili so družbo S.W.G., ki je anketirala 1004 Italijank med 25. in 45. letom starosti, ter prišli, tako zagotavljajo, do osupljivih zaključkov.

Prva ugotovitev, do katere so prišli po pregledu odgovorov, je namreč naslednja: italijanska ženska sanjari veliko manj kot v preteklosti, želi si globokih odnosov s predstavniki drugega spola, predvsem pa je presenetljiva odločnost pri zagovarjanju te želje. Če bi na hitro opisali idealnega moškega, ki je izšel iz ankete, ga morali zahtevane odlike naštet po sledečem vrstnem redu: inteligenten, gotov sam sebe, nežen, zvest in ljubeč otrok. Po možnosti naj bi bil še star med trideset do štirideset let. Če naj takoj pojasnimo »sarme«, ki ga moškemu prinašajo leta, je pač treba izdati, da so za Italijanke najmanj zanimivi mladi moški, saj se je zanje (za dvajsetletnike in okoli) izreklo le pet odstotkov intervjuvank, 48% žensk je izbralo tridesetletnike, medtem ko se je le odstotek manj odločil za 40-letnike in nad. Sicer pa se je izkazalo, da so med posamezniki še vedno za ženske oči najbolj zapeljivi 60-letniki.

Med zastavljenimi vprašanji je bil namreč tudi seznam znanih italijanskih in tujih predstavnikov moškega spola, med katerimi so morale ženske izbirati. Največ glasov, in to ni prvič, je prejel znani industrijec Gianni Agnelli, za katerega se je odločilo kar nad 24% žensk. Na drugo mesto se je z majhnim zaostankom plasiral priljubljeni filmski igralec Marcello Mastroianni, ki že tudi sodi v zrejša leta. Na tretjem mestu s slabimi trinajstimi odstotki je španjski popevkar Julio Iglesias, ki je še enkrat dokazal, da je enako všeč mamicam in hčerkam. Kot četrtega naj — moškega so Italijanke izbrale slovitega baletnika Rudolfa Nurejeva, za njim pa se je uvrstil predstavnik italijanskega političnega sveta socialist Claudio Martelli. Novejša zvezda na področju lahke glasbe Michael Jackson Italijankam ni preveč všeč, še nekoliko manj glasov je prejel

znani dirigent Claudio Abbado, največji poraz pa je zabeležil Woody Allen, ki je do pred kratkim na podobnih lestvicah malodane prednjačil, tokrat pa so ga intervjuvanke pustile na zadnjem mestu.

Če izbere italijanskih žensk s posameznikov preusmerimo na razne poklicne profile, ugotovimo, da bi več kot polovica žensk rada »poglobila poznanstvo« s kirurgom. Precej manj je privlačen alpinist (ta kategorija je resda malo čudna, vendar sestavljalec razlaga, da jo je hotel zopet postaviti konkretniji kategoriji zdravnikov). Enajst odstotkov, in med njimi je precej mladih, se je odločilo za »zvezdo«, deset za industrijca, osem za potepuha in tri za play-boya. Na vprašanje, če pri moškem imajo raje nežnost ali agresivnost, se jih je nad 90% odločilo za slajšo varianto, zanimivo pa je, da si agresivnosti želijo predvsem ženske z nepopolno fakultetno izobrazbo.

Prav tako je zanimivo, da sta se skoraj izenačili zahtevi, da mora moški žensko poslušati in pa, da mora govoriti pametne stvari. Na vprašanje, kaj vas pri moškem najbolj »zadene«, da vas zna poslušati ali pa stvari, ki vam jih govori, so intervjuvanke v bistvu pritrdile obema možnostima. Nekaj prednosti so sicer dale pozornemu poslušalcu pred dobrim govornikom. Neobhodno potrebno pa je, da izbrani moški ljubi otroke in da ne vara. Nezvestih moških še zlasti ne prenašajo neporočene ženske, medtem ko ločenke in vdove bolj zamerijo, če si moški ne zna uspešno utirati poti v poklicnem življenju; in končno pa so poročene ženske najbolj občutljive na odnos, ki ga ima moški z otroki.

Razumljivo je, da so odgovori bistveno vezani na trenutni položaj vsake posameznice, kot je tudi razvidno iz podrobnejšega pregleda odgovorov. Kot majhen primer navajamo izid vprašanja o »najljubšem načinu praznovanja kakšne obletnice: prevladal je šopek rož, takoj za njim je »romantičen večer skupaj«, na tretjem mestu pa dragoceno darilo, oziroma dragulj. No, takšno darilo so si predvsem izbrale poročene ženske, ki niso zaposlene in ki si očitno želijo tudi stvarnih poklonov, medtem ko so bile mlajše ženske z dobro službo skoraj soglasno za romantičen večer.

Povzemati zaključke ni lahko: vsekakor pa je psihologinja Jole Baldaro Verde izid ankete komentirala tako: »Očitno si ženske želijo moškega, s katerim lahko vzpostavijo resnični dialog. Vprašanje je, če tak moški obstaja. Mislím, da je bistvo utopije v tem, da verjameš, da tak moški res obstaja. Tudi če ga ni vedno lahko najti.« (bip)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 Televideo
- 11.55 Vremenske razmere
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Halo... Raffaella? - Opoldanski program z Raffaello Carrà
- 13.30 Dnevnik
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute o...
- 14.00 Halo... Raffaella? -
- 14.05 Antologia di Quark
- 15.00 Kronike
- 15.30 Šola in vzgoja
- 16.00 Il gran teatro del West - TV film
- 16.25 L'opera selvaggia - Dokumentarec
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Sandybell - Risanke
- 18.10 Vse o knjigah - Tednik
- 18.40 Il fiuto di Sherlock Holmes
- 18.50 Italia sera - Dogodki in osebnosti
- 19.35 Almanah in vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Loretta Goggi in quiz
- 22.00 Dnevnik
- 22.10 Il minestrone - Film Sergia Cittiija
- 23.05 Concerto dei solisti Veneti
- 23.50 Dnevnik - Danes v parlamentu
- Vremenske razmere

Drugi kanal

- 10.00 Televideo
- 11.55 Che fai, mangi? - Oddaja o prehrani
- 13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti

- 14.35 - 16.00 Tandem - Aktualnosti in igre
- 16.00 Risanke
- 16.25 Šola in vzgoja
- 16.55 Dov'è Anna - Nadaljevanka
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Vediamoci sul due
- 18.20 Športna poročila
- 18.30 L'ispettore Derrick - TV film
- 19.45 Dnevnik 2
- 20.20 Dnevnik 2 - Šport
- 20.30 Conto aperto - Po romanu Andreja Piljeana
- 22.00 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.10 Srečanje s kinematografijo
- 22.15 Dnevnik 2 - Športne vesti
- Evrovizija - košarka:
- Real Madrid - Granarolo
- Ob koncu dnevnika
- Zadnje vesti

Tretji kanal

- 11.45 Televideo
- 18.50 Šola in vzgoja - Kemija in kmetijstvo
- 16.20 Vzgojna oddaja
- 16.50 Galleria di Dadaumpa
- 18.15 L'orecchiocchio - Glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.30 Deželni program
- 20.05 Kakšen je tvoj otrok - Vzgojna oddaja
- 20.30 No grazie, il caffè mi rende nervoso - Film
- 22.15 Dnevnik 3
- 22.50 A luce rock - 1. del

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.00 Zimski počitniški spored
- 10.40 Pred izbiro poklica
- 11.10 Deček in deklica - Poljska nadaljevanka
- 17.35 Poročila
- 17.40 Deček z zelenimi prsti - Nadalj.
- 17.55 Portret pesnika Kajetana Kovića
- 18.20 Maček Muri - Videospot
- 18.25 Notranjski obzornik
- 18.40 Spet domov, dokumentarna oddaja
- 19.10 Risanke
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vremenske razmere
- 20.05 Tednik
- 21.10 Ludwig - Nadaljevanka
- 22.05 Dnevnik

Koper

- 14.00 TVD novice
- 14.05 Za uho in oko - Glasbena oddaja
- 14.50 Obiskovalci - TV film
- 15.45 Igra - Nadaljevanka
- 16.50 Modrost telesa - Ljudska zdravila
- 17.15 Bigfoot in divji deček - TV film
- 17.40 Risanke
- 17.55 Novice

- 18.00 Športna oddaja
- 19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:

GORICA - Intervju z Emilom Aberškom o gledališkem srečanju Alpe - Jadran

TRST - Tiskovna konferenca C.A.R. TUBI

TRST - Začele so se prireditve ob 100-letnici rojstva Virgilia Giotija

- 19.30 TVD stičišče
 - 19.50 Kulturna panorama
 - 20.25 Ne ljubim te samo za šalo - Drama
 - 22.15 TVD vse danes
 - 22.25 Videomix - Glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami
- Zagreb
- 16.10 Videostrani
 - 16.25 Smučajmo vsi
 - 17.30 Poročila
 - 17.35 Koledar
 - 17.45 Jelenček, otroška serija
 - 18.15 Znanost
 - 18.45 TV plošča - Dani Maršan »Kerber«
 - 19.30 Dnevnik
 - 20.00 Spektar - Politični magazin
 - 21.05 Kvizoteka
 - 22.15 Dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Quella casa, nella prateria - TV film
- 9.30 Uno scapolo in Paradiso -
- 11.30 Tuttinfamiglia - Kviz
- 12.10 Bis - Vodi Mike Bongiorno
- 12.45 Il pranzo è servito - Kviz
- 13.25 Sentieri - Nadaljevanka
- 14.25 General Hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - Nadalj.
- 16.30 Buck Rogers - TV film
- 17.30 Tarzan - TV film
- 18.30 Help - Glasbena igra
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig - Zag - Vodi Raimondo Vianello
- 20.30 Superflash - Kviz
- 23.15 Prima pagina
- 23.45 Concerto della Filarmonica alla Scala

01.15 Šport - Ameriški nogomet

RETEQUATTRO

- 8.30 Brillante - Novela
- 9.20 In casa Lawrence - TV film
- 10.10 Alice - TV film
- 10.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 11.20 Samba d'amore - Novela
- 12.00 Febbre d'amore - TV film
- 12.45 Alice - TV film
- 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
- 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 14.15 Brillante - Novela
- 15.10 Cuore - Risanke
- 15.50 Piccole donne - Risanke
- 16.20 I giorni di Brian - TV film
- 17.15 In casa Lawrence - TV film
- 18.05 Febbre d'amore - TV film
- 18.55 Samba d'amore - Novela
- 19.25 M'ama non m'ama - Igra
- 20.30 Lo zingaro - Film
- 22.30 Caccia al 13 - Rubrika
- 23.00 Quincy - TV film
- 24.00 Viva Zappata - Film

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 La vita semplice
- 11.30 Sanford and Son - TV film
- 12.00 Agenzia Rockford - TV film

- 13.00 Chips - TV film
- 14.00 DeeJay television
- 14.40 La famiglia Bradford -
- 16.00 Bim Bum Bam
- 17.40 La donna bionica - TV film
- 18.40 Charlie's angels - TV film
- 19.50 Il giro del mondo di Willy Fog
- 20.30 The Wanderers - I nuovi guerrieri - Film
- 22.30 Automani - TV film
- 23.30 Ricerche diaboliche - Film
- 1.00 Mod squad i ragazzi di Greer

TELEPADOVA

- 14.30 Mama Linda - TV film
- 15.00 Risanke
- 16.00 Firehouse squadra 23 - TV film
- 17.00 - 19.20 Risanke
- 19.20 Illusione d'amore - TV film
- 19.50 Marcia nuziale - TV film
- 20.20 Nadaljevanka
- 21.30 La grande lotteria - TV film
- 22.30 Catch
- 23.30 Film

TRIVENETA

- 11.45 TV film
- 12.15 Risanke
- 13.00 SWAT - TV film
- 14.00 Le ragazze di Blansky
- 14.30 Il messicano - Film
- 15.30 Squadra speciale anticrimine
- 16.00 Filmski program
- 17.00 Le ragazze di Blansky - TV film
- 17.30 SWAT - TV film
- 18.30 Dokumentarec
- 19.00 Govorimo o ribolovu
- 20.30 Giovanna d'Arco - Film
- 22.00 Družba

TELEFRIULI

- 16.50 Risanke
- 19.00 Veronica, il volto dell'amore - TV film
- 19.30 Friuli sera
- 20.00 Veronica, il volto dell'amore - TV film
- 20.30 Športna oddaja
- 22.05 Divji svet živali - Dok.
- 22.45 Rassegna di tappeti orientali

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše — Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljica; 8.10 Od Milj do Devina; 8.40 Slovenske popevke; 9.00 Dopoldanski program: — Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 Zadnji sklop: — Mi in glasba: Komorni mešani zbor iz Stockholma na švedskem, ki ga vodi Anders Eby; 18.00 Četrtkova srečanja: Primorska diaspore v svetu; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40

Spremenjene frekvence Radia Koper (slovenski program) — Srednji val 546,4 m ali 549 MHz; UKW — Beli križ 102,0 MHz; UKW Skalnica 101,1 MHz; UKW Koper 98,1 MHz; UKW Nanos 88,6 MHz.

Utrinki iz zamejstva: ansambel Lojzeta Hledeta; 14.40 Zanimivost — Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Iz zborovske zakladnice: Lipa zelenela je; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Leteči zmaj; 10.35 Ingresso libero; 11.00 Kaj je novega; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'acquilone — ponovitve; 16.00 Jugoslavija — vse o počitnicah; 18.00 Na koncertu; 18.45 Paganinijeve skladbe; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Radijska nadaljevanka; 11.30 Il garage dei ricordi; 12.03 Via Asiago tenda; 13.20 Karavana; 13.28 Master — glasba dan za dnem; 15.03 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Jazz; 18.30 Večerna glasba; 19.20 Na naših trgih; 20.00 Si arrende a Bach — radiodrama; 22.00 Danes zvečer tvoj glas; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Matilde - radijska priredba; 9.10 Discogame; 10.30 Radio due 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Tanto è un gioco; 15.42 Omnibus; 18.32 Ure ob glasbi; 19.50 Šola in vzgoja; 20.10 Glasbene ure; 21.00 Jazz; 21.30 Radio due 3131 — nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Iz naših krajev — Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00 — glasba; 18.00 Z ansamblom Borisa Kovačiča; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Felix Mendelssohn: Pesmi brez besed — Walter Gieseking — klavir; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Bojana Adamiča; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer — Saša Vuga: Erazem Predjamski; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nočno — Slovo o polku Igorjevem; 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev.

Obrazi s TV ekranov

V soboto se je začelo na državni TV nova zabavna oddaja »Il tastomatto«, v kateri nastopa tudi slovita Amii Stewart. Začelo pa se je tudi snemanje televizijske nadaljevanke »Fratelli« (Bratje), med protagonisti sta tudi Mismy Farmer in Enzo Cosimi

V soboto bo o tem tekla razprava

Za 75 odstotkov se je lani na Goriškem povečala predvsem mladinska brezposelnost

Goriški Kulturni dom bo v soboto dopoldne prizorišče prve pokrajinske skupščine brezposelnih, ki jo sklicuje delavska zbornica CGIL. Skupščina se bo pričela ob 9.30, nanjo pa so skupaj z brezposelnimi vabljeni krajevni in drugi javni upravitelji, predstavniki političnih in družbenih sil ter gospodarskih kategorij.

V letaku, s katerim sklicuje skupščino in na tiskovni konferenci, kjer so pred dnevi obrazložili namen te pobude, ugotavljajo predstavniki CGIL, da je problem brezposelnosti na Goriškem dosegel že nezaslišane razsežnosti. V pokrajini štejejo uradne statistike 5 tisoč brezposelnih, drugih 6 tisoč oseb je po mnenju sindikatov treba upoštevati kot ljudi, ki bi se sicer radi zaposlili, vendar nimajo upanja, da bi našli delo in se zato niti ne prijavijo na uradu za zaposlovanje. Poleg teh je še 4.500 delavcev v posebni dopolnilni blagajni, ki jim že grozi brezizhodna brezposelnost.

Perspektive za bližnjo prihodnost so še bolj brezupne: raziskave na tržišču dela so pokazale, da lahko pričakujemo za prihodnjih 5 let pomanjkanje vsakega povpraševanja po delu, kar pomeni, da na Goriškem ne bo novih delovnih mest ne v proizvodnih ne v terciarnem sektorju. To potem ko se je v ianskem letu brezposelnost v pokrajini povečala za 75 odstotkov, skupno število zaposlenih pa se je skrčilo za 5,9 odstotka.

Da bi brezposelni dobili izhod iz svoje brezperspektivne emarginacije, da bi njihov glas več pomenil v odnosih s tistimi, ki so odgovorni za gospodarsko programiranje in za pospeševanje zaposlovanja, namerava delavska zbornica ustanoviti sindikat brezposelnih. Sobotna skupščina bo prva večja pohoda v tej smeri, tej pa bodo sledile še druge oblike povezovanja in sindikalnega pritiska brezposelnih. Vse to z namenom, da bi njihov glas v bodoče več pomenil in

da bi bili pri razpravah o usodi goriškega gospodarstva brezposelni aktivneje sodelujoči.

SSk počastila Emila Valentiniča

V ponedeljek v pariški kliniki Gustav Rausse umrlega Emila Valentiniča so počastili na žalni seji pokrajinskega tajništva Slovenske skupnosti v torek zvečer. Dosedanega pokrajinskega podtajnika SSK se je spomnil tajnik Marjan Terpin, ki je orisal njegovo življenjsko pot ter udeležbo na javnem področju. Pokojnik se je že mlad vključil v narodno politično delovanje in z delom v Slovenski skupnosti zagovarjal samostojno slovensko politiko v zamejstvu. Bil je pred leti tudi član deželne tajništva SSK.

Sočasno z gledališkim festivalom

Jutri v Kulturnem domu odprtje razstave Franceta Slane

V Novi Gorici, v tamkajšnjem Kulturnem domu bo danes zvečer ob 20.30, otvoritev gledališkega festivala Alpe-Jadran, z nastopom Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora, ki bo dalo na oder Gluvičovo »Borutovo poletje«.

Festival se bo nadaljeval jutri v Kulturnem domu v Novi Gorici z dvema predstavama ter v Gorici, v Avditoriju, z nastopom Piccolo teatro città di Grado, ki bo dalo na oder »I descursi«.

V okviru festivala bo tudi odprtje razstave akademskega slikarja Franceta Slane, ki bo jutri, v petek, v Kulturnem domu v Gorici. Otvoritev bo ob 18. uri. Razstavo prirejajo uprava Kulturnega doma, Kmečka ban-

ka v Gorici in Ljubljanska banka. Napovedujejo prihod pomembnih gostov, tako iz naše dežele kot iz Slovenije. Razstava bo v Kulturnem domu odprta do 26. januarja, dokler se ne bo iztekel gledališki festival. V Kulturnem domu bomo namreč imeli štiri predstave, v Avditoriju pa še nadaljnje tri.

darovi in prispevki

Vanda in Mirko Primožič darujeta namesto cvetja na grob Karla Sošola, 30 tisoč lir za Kulturno društvo Naš prapor.

Za goriški Zeleni križ so v razne namene darovali: Federico Zandonà 50 tisoč lir, Rita Spazzali z družino 10 tisoč, NN 50 tisoč, Luisa Morassi Bernardis 20 tisoč, družini Bigot in Fornasari 50 tisoč, Cadile Luznich 20 tisoč, bratje pok. Onoria Famee 50 tisoč, v spomin na Maria Ruggiera teta Wetti in sestrični Erna in Irma 20 tisoč, v spomin na Nemesia Breganta nečakinja Maria 20 tisoč, NN 500 tisoč, Bruno Maniaco z družino 100 tisoč, Banca Antoniana di Padova e Trieste (filiala v Červinjanu) 200 tisoč lir, Moto club Medeot 50 tisoč, Edi Fedele in Lucio Portelli 100 tisoč, družina Restaino, Rodaro in Velicogna 50 tisoč, Isabella Cossar 25 tisoč, družina Gasparini 10 tisoč, v spomin na očeta Luca Gorija bivši kolegi 23 tisoč, Giuseppe, Carmela, Angelo in Antonio Cagina 60 tisoč, Bruno Bognolo 50 tisoč, Alma in Bruno 10 tisoč, Goliardo Travan 10 tisoč, družini Tubaro in Bumbaca 50 tisoč, Maria Gratton 50 tisoč, Onorino in Diego Simonetti 20 tisoč, Gorizia Corse 350 tisoč, stanovalci bloka v Ul. Duca d'Aosta 50 tisoč, v spomin na Lauro Maniaco por. Covini mož in sin 15 tisoč, druž. Grossi 20 tisoč, Carmino Culot 20 tisoč, družina Sanson 50 tisoč, Hranilnica v Vidmu in Pordenonu (filiala v Červinjanu) 300 tisoč, družina Gonano 100 tisoč, osebje Avtomobilskega kluba v Gorici 80 tisoč, družini Gullin in Candotti 50 tisoč, Rina Manzoni 20 tisoč lir.

Koristni stiki naših šolnikov s kolegi novogoriškega območja

Zastopniki goriškega tajništva Sindikata slovenske šole so se prejšnji dan sestali z voditelji Sindikata delavcev vzgoje in izobraževanja v Novi Gorici. Poleg Novogoričanov Sonje Jogan in Sergija Koglota sta bila prisotna tudi Boris Lipužič in Aleš Golja iz Ljubljane. Goriško delegacijo pa je vodil podpredsednik Leopold Devetak.

Pogovarjali so se seveda o skupnih šolskih vprašanjih, o sodelovanju, še zlasti kar se tiče pouka na pedagoški fakulteti za zamejske učitelje. Na vrsti je bil tudi ogled industrijske tehnične šole v Novi Gorici, osnovne šole v Šempetru, vrčca v Solkanu ter goriškega muzeja v Krombarku.

Domenili so se za prihodnje srečanje, ki bo v februarju v Lipici. Na ta posvet bodo prišli tudi tržaški zastopniki Sindikata slovenske šole.

Nov načrt za javne lokale

V vrhu občinskega tehničnega urada bo prišlo do preosnove, ker bodo upokojili nekaj vodilnih funkcionarjev. O tem so govorili na zadnji seji goriškega občinskega odbora. Odborniki so se tudi seznanili s poročilom dr. Sommarive, ki mu je bil naročen načrt javnih trgovskih lokalov v občini. Govorili so tudi o kurjavi v šolah. Zaradi nekaterih težav in tudi visokih stroškov, so odborniki sklenili, da bo popoldanska dejavnost osredotočena samo v nekaterih šolskih poslopih. Nazadnje je bil odbor seznanjen tudi

s podrobnim poročilom o delu mestnih redarjev v prejšnjem letu. Praznik mestnih redarjev bodo praznovali 21. januarja.

V ponedeljek občinska seja

Goriški občinski svet se bo sestel na redni seji v ponedeljek, 21. januarja. Svetovalci bodo potrdili vrsto sklepov v zvezi z javnimi deli, ki jih je že sprejel občinski odbor. Potrdili bodo tudi zahtevo deželi za podpore na kulturnem področju. Govor pa bo tudi o upravljanju socialnega središča v Ul. Baiaumonti. Razpravo o tem zahtevajo svetovalci krščanske demokracije.

Nujna dovoljenja za klanje prašičev

Goriško županstvo obvešča vse, ki nameravajo doma klati prašiče, da morajo vsaj dan prej zaprositi za predpisano dovoljenje v občinski klavnic, Ul. del Carso 15, med 9.30 in 12. uro. Ob živinozdravniškem pregledu je treba zaklane prašiče predstaviti z nedotaknjnim drobovjem, zato da se omogoči popoln zdravstveni pregled. Za kršilce so predvidene denarne kazni.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò, Ulica 1. maggio, tel. 73328.

V Ločniku nameravajo ustanoviti kmečki muzej

V Ločniku se lotevajo zanimive pobude, ki bi jo kazalo uresničiti še kje. Resno namreč razmišljajo o ureditvi nekakšnega krajevnega muzeja, kjer bi zbrali in razstavili staro kmečko orodje, opremo, oblačila itd. Skratka starinske predmete, ki sodijo k tako imenovani materialni kulturni dediščini. Krajevni muzej bi bil tudi najbolj primeren prostor za zbiranje in raziskovanje bogatega kulturnega izročila tega pretežno furlanskega kraja, ki izgublja nekdanjo tako izrazito kmečko značje.

Pobuda je prišla iz vrst folklorne skupine, ki uspešno ohranja stare ljudske plesne in običaje in ki že vrsto let zbira tudi starinske predmete. Teh se je nabralo že toliko, da se sedaj postavlja vprašanje primerne prostora z njihovo shrambo in prikazovanjem.

Z odprtjem prenovljenega poslopja nekdanjega županstva v Ločniku, kjer bodo uredili socialni center, se nakazuje možnost, da bi krajevni muzej uredili v prostorih Ville Nello v Pokopališki ulici, kjer je bila doslej knjižnica in kjer se je na sejah zbiral rajonski svet. Stavba je sicer v zasebni lasti, vendar se v njej že dolgo let odvijajo različne družbene dejavnosti. Služila je že kot začasni sedež za nekaj razredov nižje srednje šole, še prej pa kot vojašnica za karabinjerje, nekaj prostorov pa uporablja folklorna skupina.

Kako se bo vprašanje reševalo v prihodnje, bomo še poročali. Vprašanje bi morali obravnavati tudi na

zadnji seji rajonskega sveta v Ločniku, ki pa je ni bilo zaradi slabega vremena. Sicer pa v rajonskem svetu z zanimanjem spremljajo pobudo in jo bodo tudi finančno podprli.

Podoben kulturni center, oziroma krajevni muzej že nekaj let deluje v Podturnu, kjer si tudi prizadevajo za ohranitev materialne in duhovne dediščine iz nekdanje izrazite kmetijskega predmestnega območja. Nekaj podobnega pa nastaja, na pobudo ZSKD in predvsem po osebnem prizadevanju Zdenka Vogriča, tudi v Števerjanu. Furlanski kmečki muzej pa urejajo tudi v Fari.

Natečaj za stanovanja IACP

Ustanova za gradnjo ljudskih hiš IACP obvešča, da je razpisan natečaj za dodelitev osmih stanovanj, ki so namenjena delavcem zdomcem, ki se vračajo domov v goriško pokrajino. Stanovanja so po eno v Gradežu in Trziču, šest pa jih je v Gorici, in sicer v Ulici sv. Mihaela 273, Ul. Giustignani 25/1 in 25/3 in Ulici Montenero 38 ter 46/E (dve stanovanji).

Prošnje je treba vložiti na ustreznih obrazcih, ki so na razpolago na sedežu IACP v Gorici, na županstvu v Trziču in Gradežu. Prošnje je treba predstaviti najkasneje do 8. marca letos na sedežu IACP (Corso Italia 116 v Gorici), kjer je tajništvo na razpolago za informacije in pojasnila vsak delavnik, razen sobote, od 10. do 12.30.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Paura su Manhattan«.

VITTORIA 17.30—22.00 »Super sexy baby«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Non ci resta che piangere«. Massimo Troisi in Roberto Benigni. (Film predvajajo istočasno kot v najpomembnejših mestih Italije).

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Gremlins«.

Nova Gorica in okolica

SVOBODA 20.00 »Mestece Peyton«.

Največji problem je sedaj vožnja po cestah

Marsikateri radovednež se je v teh mrzlih dneh ustavljal pred stolpcem v ljudskem vrtu ob Verdijevem korzu in radoveden hotel pogledati, kolikšna je temperatura. Razočaran je ugotovil, da ni več naprave za merjenje temperature. Odstranili so jo že pred kakim letom, ker se je ta pokvarila. To so namestili še v avstrijskih časih in več rodov meščanov se je ustavljalo pred tem stolpcem. Kasneje so tako napravo namestili v parku županstva, a tudi ta se je pokvarila. Na zadnji seji občinskega odbora so končno sklenili popraviti napravo v parku županstva. Služila bo tudi občinski hidrometeorološki službi in statistikom, ki izdelujejo statistič-

ne biltene.

Toplomer je včeraj okrog poldneva kazal, da smo imeli v Gorici 3 do 4 stopinje nad ničlo. Še preden smo pogledali na toplomer smo lahko ugotovili, da je bilo pri nas že topleje, kajti sneg na cestah in na strehah se je pričel taliti.

Najhušji problem je bil včeraj v prometu. Delavci raznih javnih uprav pa tudi zasebnih gradbenih podjetij, ki so jih nalašč najele občine, so ves dan pluzili ceste tako z lopatami kot s stroji. V mestu so tako očistili vsaj najbolj prometne ceste in križišča prav tako je bilo na najpomembnejših medkrajevnih cestah. Prometna policija je sicer naročila vsem avtomobi-

listom naj uporabljajo verige za vožnjo na vseh cestah in naj vozijo previdno. Na cesti med Trzičem in Štivanom je bila cesta včeraj zjutraj dve uri in pol zaprta zaradi poledice. Na mostičku čez Blokovac sta namreč promet blokirala dva avtobusa in en tovornjak. Veliko zahtevnega dela so imeli pri odstranitvi teh vozil goriški in tržaški gasilci. Medtem ko so vlaki včeraj vozili kar se da redno, pa čeprav še vedno z nekaterimi zamudami, so imeli avtobusi pokrajinskega avtobusnega podjetja še kar precej zamud in marsikatero vozilo je moralo obstati na pol poti. Letališče je bilo tudi včeraj zaprto, čeprav so ga v opoldanskem času usposobili za more-

bitni vzlet in prilet letal.

Tudi včeraj, pa čeprav že manj kot v prejšnjih dneh, je kakšno vozilo šlo s ceste ter se poškodovalo. Tu pa tam pa se je marsikdo moral zateči v bolnišnico zaradi poškodb zlasti pri padcu na ledenem cestišču. Prav zaradi večjih zatekov v bolnišnico, so v bolnišnici v Trziču včeraj odpovedali vsako redno zdravljenje bolnikov.

Trgovci so v glavnem očistili pločnike pred svojimi obrati. Za čiščenje cest je goriška občina najela tudi nekaj mladih brezposelnih, ki so jih uporabili še zlasti na mestnih križiščih za čiščenje pešpoti čez ulice. Pri čiščenju so vse te dni pomagali tudi delavci službe za mestno čistočo.

Šole so hile zaprte in bodo še danes. Na naših slikah je moč opaziti dijake, kako se zabavajo na snegu ter stroji za pluzenje cest.

Največji problem je sedaj za gospodinjstva izredna podražitev zelenjave. Medtem ko so cene že prej uskladiščene zelenjave še kar znosne, so cene vrst povrtnin, neverjetno poskočile. Kroznik radiča bo kaj kmalu precej dražji od zrezka najbolj finega mesa. Zaradi tega bo čisto razumljivo, da bo v prihodnjih dneh in tednih na marsikateri mizi manjkalo sveže zelenjave. Še najbolj bodo to občutili naši kmetje, ki jim je ostra zima v zadnjih dveh tednih napravila precej škode.

Iz besede v prostor

Tri Mrakove drame

Čeprav ne gre za dela najnovejšega datuma, je srečanje z opusom Ivana Mraka vsekakor zanimivo in vznemirljivo branje — sklop treh dram z naslovom »Sinovi Starega Rimljana«, »Življenje-karneval« in »Rimbaud-Verlaine« (Beg iz pekla) ponuja bralcu Založba Obzorja iz Maribora. Vznemirljivo toliko bolj, ker je Ivan Mrak najplodovitejši dramatik slovenskega kulturnega prostora vseh časov, ker izstopa od običajnega dramskega snovanja s povsem svojo vsebino in obliko in ker se vedno, kljub resnejšim poskusom opredeliti ga literarno-zgodovinsko in filozofsko, okrog tega avtorja mrgoli polresnic in ugibanj, laičnih modrosti in zaključkov, nekakšnega vnaprejšnjega in seveda docela nestrokovnega vedenja. Prav gotovo so pričujoče tri drame priložnost, da se bralec morda enkrat za vselej dokopljemo do globljenega branja in svojega lastnega odnosa do tem in obdelave teh istih tem, kot jih zastavlja in razrešuje posebni Ivan Mrak.

Do lastnega odnosa pa se tudi ob tej knjigi ne bo lahko dokopati: pa najsi gre za »Sinove Starega Rimljana«, himnično tragedijo v šestih stopnjavanjih, kjer se po pogrebu matere raznamejo posestniške strasti bratov in polbratov, sorodnice in shrljivo ambiciozne snahe, ki bo na koncu koncev uničila rodbino, moža in morda tudi samo sebe; ali pa za »Življenje-karneval«, kjer se podobna izhodiščna situacija — spet smo sredi tragedije tik po pogrebu — stopnjuje v ogrožene vizije preživele sestre, ki se ne more znebiti spomina na rajno, dokler se v norem spletu pustnega karnevala in odpadle hčere osrednja junakinja ali v samomoru ali v nepojasnjeni zamaknjenosti ne pridruži v smrti svoji sestri; in končno za tragedijo »Rimbaud-Verlaine«, v kateri Rimbaud, izjemni pesnik, ki ga je starejši velikomestni prijatelj Verlaine osmislil kot pesnika, pa usodno razočaral kot prijatelj, tako da iz nekakšne čudne maščevalnosti ne napiše od tistega dne nobenega verza več — slednja resnica je zgodovinsko verodostojna — v vseh treh primerih gre za nenavadne tragične igre, ki z neverjetno silo in krčovitostjo izvajajo svojo nalogo, kot se pač vsem pravim tragedijam dogaja. Izredno težko branje pravzaprav razkriva plasti in mehanizem življenja in kozmosa, ki se nevidno plazi okoli človeka in ga — v kolikor se je pač slednji pregrešil zoper njegove zakone — neusmiljeno in celo v znamenju absolutne nesmiselnosti trpljenja zruši v topo, gluho agonijo uničenja, razpadanja in dokončnega propada.

Mrak pravzaprav ne deklarira »usode«, ki je vedno mati in sodnica padlega človeka, preprosto zahteva od bralca oziroma gledalca, da pričanja ob neizprosni mašineriji eksekucije to isto »usodo« razumevati. Dejstvo je, da se igre pričnejo v izjemno neugodnem in katastrofičnem trenutku, po možnosti kar po pogrebu bistvene osebe, ki bo legla na preživele. Oseba, ki se znajde v takšni katastrofični situaciji, je pravzaprav že obsojena; da se je znašla v nemogoči in nerešljivi poziciji življenja, je znak, da je že zdavnaj vse zamujen in zavoženo. Slepca ulica ali konec slepe ulice je pričetek Mrakovih tragedij: v prvi tragediji se Ela, natakarka in polasčevalka Rimljanovine, z infernalno ihto zaganja v rodovino, ruši usodo bratov oziroma moža, potek dogodkov je gost in teman, nobene možnosti ni, nobene svetlobe, nobenega izhoda, osebe se zažirajo druga v drugo, da bi preživele s svojimi temnimi nagoni, in bolj ko jemljejo druga drugo, manj dajejo in bolj razpadajo v zaključni finale, ki ne bo prizanesel nikomur. Tudi prave, poučne katarze ni v Mrakovih igrah, kot jih beremo v pričujočem triptihu: v drugem delu, se pravi v »Življenju-karnevalu« se bo Luiza ves čas borila s strahovi pokojne sestre, vlekle jo bo k njej kot v globino prepada, okoli nje bo krožila hči, ki je ravno tako izgubila kompas smeri, ne more najti izhoda in maškare dopolnijo groteskni smrtni ples zmotnega življenja ustrežneje kot vsakršno besedno pojasnilo. Milosti ni in ne more biti, tako med vrsticami govori Mrak, človek je daleč pod nivojem višjih sil, ki bi jim moral služiti, človek je že kar v pričetku pripravljen višje sile izdati in plesati svoj drobnjakarski, biološki ples, raje kot v višave se zapre v zaprt svet samega sebe, v docela slep mravljinčasti svet, in bi tako živel od pričetka do konca, zadovoljen s svojimi majhnimi težavami in majhnimi užutki, ko se ne bi višje kozmične sile nekega dne maščevale, pravzaprav pojavile v vsej svoji razsežnosti, in ta njihov prihod je pokončanje brezvrednega in zakrnelega človeka, je izravnavna brezsmiselnega smisla, je raje izbira nič, tišine, negibanja, kot pa prilitkavega stremljenja brezbriznega posameznika in njemu podobnih.

Zato so Mrakove tragedije mračne le na videz. V kolikor se bralcu posreči domniti širše ozadje brezizhodnih uničenj, pač mora na tak ali drugačen način priznati višji smisel sveta in življenja, o katerem igre sicer dobesedno ne govorijo, jih je pa mogoče slutiti kot zakonito in celo dobronamerno delovanje: v luči takšne interpretacije pa so Mrakove igre močna umetniška opozorila, ki ne nazadnje karseda aktualno posegajo v čas, v katerem živimo.

JANEZ POVŠE

O slovenski literaturi po vojni

Taras Kermauner: SREČA IN GNUS

Zanimiva avtobiografska pričevanja in portreti raznih osebnosti

Založba Mladinska knjiga je izdala prav zanimivo knjigo Tarasa Kermaunerja. In če bo kdo, ki je Kermaunerjeve knjige doslej odlagal zaradi avtorjevih nazorskih traktatov in posegov v teorije literarne umetnosti, vzel v roke najnovejšo Kermaunerjevo knjigo SREČA IN GNUS, bo prijetno presenečen. Morda knjiga ne bo presenečenje za poznavalce Kermaunerjevega literarnega oblikovanja, za širši krog bralcev, pa prav gotovo bo. Prvič zato, ker je knjiga izjemno komunikativna, ker je izredno zanimiva saj v njej avtor posega v polpretekli čas na Slovenskem in v literarne tokove pri nas; in tretjič zato, ker avtor kritično obravnava kulturna dogajanja pri nas in je pri tem morda še najbolj kritičen do samega sebe in do svojega dosedanjega dela. Prepletanje pisateljeve avtobiografske pripovedi in izpovedi, dokumentarnosti in esejizma je ob privlačnem pripovedovanju ustvarilo knjigo, ki bo zlasti mladim, katerim odkrito govori o razmerah v slovenski kulturi in literaturi v povojnih časih, pomenila najbrž pravo razodetje. Morda bo pomenila zamero, najbrž še eno več, za katere, toda pobijanje ustaljenih res-

nic in dogem, prikazovanje dejstev v drugačni luči kot doslej, pomeni nov prispevek k drugačni resnici. In prav v tem je njena velika vrednost. Kermauner pripoveduje v svoji najnovejši knjigi o svoji mladosti, začnajoč pri svoji babici, pa očetu komunistu, pa čudnem stricu in bolni teti, pri tem kako je po dobri družinski vzgoji meščanske družine skrenil z ustaljene poti in se opredelil za samostojno pot. Tudi potem, ko je takoj po diplomi in doktoratu postal univerzitetni asistent in se mu je obetala lepa kariera. Toda bil je premalo ubogljiv, njegov profesor se mu je zameril, da je še v knjigi predmet ostre kritike, razmere so postajale nevzdržne. Kermauner je postal kritik časa in razmer, kritik slovenske literature, dogajanj v kulturnem življenju, neprizanesljiv gledališki recenzent. Obenem pa tudi človek, ki je imel močan vpliv na svoje prijatelje in mlade, ki so sledili njegovim idejam. Pustimo ob strani ali so bile in so še te njegove ideje edino zveličavne. Zanimivo je, da je Kermauner kot pisatelj zdaj odkrit in kritičen predvsem do samega sebe, saj sam priznava, da njegove nekdanje ideje v tem in onem

primeru niso bile pravilne, da je bila kritična sodba o tem in onem preostala ali celo malce zlobna.

O vsem tem zvemo veliko tega, kar smo nekateri morda vedeli, večina pa ne ali v drugačni verziji. Pri tem seveda ni pomembno, kako je pisateljeva babica vzgajala svojega vnuka in kakšne so bile doma razmere. Pomembnejše je to, kar zvemo ob teh avtobiografskih pričevanjih, saj po teh pripovedih o razmerah v domači hiši, o razmerah v šoli, v Ljubljani, zvemo tudi o razmerah v družbeno-političnem, predvsem pa v kulturnem življenju. In tega je v obsežni knjigi veliko, tako da bo za marsikoga, ki mu je blizu slovenska kultura, literatura in življenje pri nas avtorjeva pripoved pomenila odkritje v marsičem. Seveda so temu kronološko zasnovanemu avtobiografskemu pripovedovanju dodani neizbežna Kermaunerjeva razmišljanja posebej pa še portreti nekaterih osebnosti iz slovenskega javnega življenja. Velik del knjige posveča pisatelj svojemu prijatelju, pisatelju Ivanu Mraku, katerega je nekoč odklanjal in (kot se opravičuje) skoraj žaljivo kritiziral. Najbrž je to doslej najbolj popoln in objektivno človeški in pisateljski portret Ivana Mraka, kar jih je bilo napisanih o tem svojevrstnem pisatelju in nenavadnem človeku.

Podobno topel je portret kritika in esejista Franceta Koblarja, čeprav sta si s Kermaunerjem idejno bistveno nasprotna. Posebej je zanimivo pričevanje o Ferdu Kozaku, ki je pomagal Kermaunerju pri vstopu v slovensko literaturo kot mentor. V knjigi je svojevrsten esejistični portret Borisa Kidriča. Poetizirana avtobiografska pripoved (kot je zapisal avtor sam) in izpoved (kot lahko dodamo mi) se prepleta oziroma ji sledi vrsta portretov pomembnih slovenskih kulturnih mož, ob istočasni kritični predstavitvi razmer, pojavov, dogajanj, posegov in stališč.

Pri vsem tem je ta pripoved in izpoved pisana tako zanimivo, da pritegne vseh 550 strani teksta vsakega intelektualnega bralca, kateremu je knjiga namenjena, posebno še, če mu je literatura malo bližja. In ker je kritičen do drugih, najbolj pa do sebe (tako pisatelj priznava sam), je to pisanje še toliko vrednejše branje. Če so mu za dodatek pridana še razmišljanja o našem novem svetu, o revoluciji, o njenih ljudeh, o lastnih spoznanjih, pa še toliko bolj. In ker je vse napisano z mojstrskim osejističnim peresom, bo najnovejša Kermaunerjeva knjiga mnoge bralce vsaj pritegnila. To, da je pisatelj kot podnaslov knjigi dodal stavek »ali kako razume nastanek osebnosti«, ni odbijajoče, ker je kljub avtobiografski noti celotne knjige, pisateljeva osebnost le drugotnega pomena.

Sl. Ru.

Skupaj v gledališče

V gledališču Cristallo so se v ponedeljek začele uprizoritve skupine La Contrada, ki daje na ogled »C'era due volte il barone Lamberto« Giannija Rodarija. Postavitev spada v ciklus »V družbi v gledališče« in je namenjena predvsem mladini in šolarjem. Predstavo, ki jo je režirala Luisa Crismani, bodo ponavljali do 22. t.m., vodstvo gledališke skupine pa opozarja posamezne šole, naj do 20. t.m. rezervirajo stolpnice tudi za naslednje predstave tega niza, pri čemer bodo imele popuste.

Matačić je bil dirigent svetovnega slovesa

Lovro Matačić v svojem elementu: na podstavku s partituro in orkestrom pred seboj. Matačićeva smrt je močno odjeknila v svetovnih glasbenih krogih

V Zagrebu so pokopali dirigenta in skladatelja, maestra Lovra Matačića, enega najslavnejših svetovnih dirigentov našega časa, gosta vseh koncertnih odrov in opernih hiš.

Lovro Matačić je bil doma iz Sušaka, kjer se je rodil leta 1899. Že kot deček je prišel na Dunaj in pel v slavnem zboru Dunajskih pojočih dečkov, nato pa študiral zasebno in na konservatoriju klavir, orgle, dirigiranje in kompozicijo. Leta 1915 je bil že korepetitor v operi v Kölnu, zatem pa je nekaj časa deloval v Osijeku in Novem Sadu. Tu je ob gostovanju zbora Glasbene matice iz Ljubljane prišel k dirigentu Mateju Hubadu in mu izrazil željo, da bi prišel za dirigenta v ljubljansko opero. V Ljubljano je Matačić prišel leta 1922 in komaj triindvajsetleten stopil za dirigentski pult ob tako zahtevnem repertoarju kot so Janáčkov Jenufa, Bizetova Carmen, Puccinijeva Madama Butterfly, Nižava Eugena D'Alberta, Čarostrelec Carla Maria Webra ter Nikola Šubić Zrinski Ivana Zajca. V drugi sezoni (1923/24) je dirigiral še nekaj oper, med njimi Carjevo nevesto Rimskega Korsakova.

Iz Ljubljane, kjer se je imenitno ujel s tedanja operno generacijo (Mirko Polić, Friderik Rukavina, Anton Balatka, Anton Neffat), je Lovro Matačić odpotoval v Beograd (1924-1932), Rigo, Zagreb in spet Beograd. Po vojni je imel nekaj političnih težav in je najprej deloval v Skopju, najbrž pa mu je prav gostovanje v Ljubljani v začetku petdesetih let, med drugim je dirigiral Massenetovega Wertherja pred predsednikom Titom, ponovno odprlo vrata v svet. To pa je Matačić, kot že pred vojno v Evropi uveljavljen dirigent, znal izkoristiti. Deloval je v Dresdenu, Berlinu, Frankfurtu, na Dunaju, v Monte Carlu, Zagrebu, gostoval pa praktično na vseh pomembnih svetovnih odrih od Barcelone in Madrida, Londona in Pariza, Milana in Rima, Prage in Bayreutha... Matačić je poleg domačih priznanj — med njimi je prejel najvišje hrvatsko priznanje Nazorjevo nagrado ter Zlatno lro (zvezno priznanje) — prejel tudi Brucknerjevo medaljo, ki mu jo je podelila Mednarodna

Brucknerjeva družba, ter Brucknerjev prstan — nagrada Dunajskih simfonikov. Lansko nagrado ob 85-letnici »Josip Slavenski« je Matačić podaril za boj proti raku. Lani pa je prejel tudi priznanje Slovenske filharmonije za dolgoletno tesno sodelovanje s slovenskim orkestrom.

Matačić je kljub svetovni afirmaciji, ki jo je dosegel in zadržal več desetletij, vedno ostal navezan na jugoslovansko glasbo, na naše sicer skromnejše razmere, zato pa si je vedno prizadeval za dvig glasbene kulture v državi, zlasti še, ker je bil poleg dirigenta na koncertih izreden operni dirigent ter sam skladatelj. V zadnjem času se je kot skladatelj zlasti uveljavil s Simfonijo konfrontacij — ena prvih izvedb je bila pod njegovim vodstvom pred petimi leti v Ljubljani, predstavil pa jo je večkrat v tujini. Njegovi zadnji načrti v Jugoslaviji so bili povezani z Wagnerjevo tetralogijo Nibelunški prstan — lani so v Zagrebu in Ljubljani (v veliki dvorani Cankarjevega doma) izvedli Rensko zlato, letos pa je bila napovedana Walkürä. Matačić je hotel dokazati, da smo tudi mi sposobni z domačimi glasbenimi močmi uprizoriti ta zahtevni Wagnerjev operni cikel.

Matačićeva Simfonija konfrontacij je doživela praznovedbo na operni glasbeni tribuni Jugoslavije leta 1979, takoj zatem pa v Ljubljani. To je delo za dva klavirja (solista sta bila Aci Bertonec in Andrej Jarc), tolkala in godala. Matačić je delo sam razložil kot »angažirano glasbo v službi neke aktualne ideje«. O tem govorijo že naslovi stavkov: prvi — konfrontacije povsod na našem planetu, drugi — ... in v nas samih, tretji — (scherzo macabre) ogroženi od tehnokracije, uničevalci narave okrog nas, pozabljam na duhovne vrednote in se pehamo na poti samouničenja; sami prižigamo plamen dies irae, in četrti — upanje v človeški razum. Delo je predstavil tudi v Monte Carlu, Pragi, Zagrebu, Dubrovniku, Turinu (kjer je prejel tudi priznanje — srebrno plaketo združenja Prijateljev turinskega Teatra Regio), na Dunaju in celo na svoji turneji po Japonski lani, kjer je svoje delo izvedel na dveh izmed šestih koncertov.

Namenoma smo o Matačiću kot skladatelju napisali nekaj več, saj je o pokojnem mojstru nemogoče pisati v celoti. Matačić je bil v več smislih glasbeni fenomen: v globini doživljanja in interpretacije glasbe, s sugestivno močjo, hipnim vplivom na orkester, jasnimi idejami in glasbenimi cilji, ambicioznimi in širokopoteznimi, drznimi načrti, ob tem pa z osebno skromnostjo in človeško toplino ter šarmom. Ko je leta 1981 v Rimu dirigiral Tristana in Izoldo je kritika pisala o »nedvomni avtoriteti in zane-ljivosti« dirigenta, v Milanu je lani navdušil z interpretacijo Verdijevega Requiemsa s simfoničnim orkestrom RAI. V Rimu je dirigiral tudi Wagnerjevega Persifala. Direktor orkestra RAI v Milanu Tržačan Giorgio Vidusso je o Matačiću dejal, da glasbeniki tega orkestra nobenega dirigenta ne cenijo tako močno kot Matačića, kajti delati z njim je pravi užitek. Njegov odnos do članov orkestra, njegov način dela na vajah, tega nima noben drug dirigent.

Lovro Matačić je bil tesen sodelavec in prijatelj mnogih svetovnih glasbenih osebnosti, denimo pianista Arthurja Rubinsteinu ali dirigenta Karajana ali Wielanda Wagnerja. Karajan je Matačiću leta 1953 prav v Milanu zagotovil povabilo v London, kjer je dirigiral Straussovo opero Ariadna na Naksosu, partituro pa je naštudiral v komaj treh dneh. Poleg Wagnerja je iz opernega repertoarja veliko dirigiral Straussa, Mozartovo Čarobno piščal, Massenetovega Wertherja (med drugim ga je dirigiral v pariški operi), Charpentierovo Louisa (v pariški operi je bil nad izvedbo navdušen sam avtor), Borisa Godunova Musorgskega, Janáčkov Jenufo, Puccinijevo Turandot (kot šef-dirigent Zagrebske filharmonije je to opero leta 1973 dirigiral v Rimu), pripravil je jugoslovansko praznovedbo Straussove Elektre, Bartókove edine opere Grad vojvode Sinjbadca, Verdijevo Aido, Hovanščino Modesta Musorgskega...

Z Lovrom Matačićem odhaja z jugoslovanskih koncertnih in opernih odrov velik glasbenik, zato bo spomin nanj trajen.

MARIJAN ZLOBEC

Z zmago Juventusa proti Liverpoolu SUPERPOKAL OSTAL V ITALIJI

Juventus — Liverpool 2:0 (1:0)

STRELEC: Boniek v 40. in 79. min.
JUVENTUS: Bodini, Favero, Cabrini, Bonini, Brio, Scirea, Briaschi, Tardelli, Rossi, Platini, Boniek.
LIVERPOOL: Grobbelaar, Neal, A. Kennedy, Lawrenson, Nicol, Hansen, Walsh, Whelan, Rush, MacDonald, Wark.
SODNIK: Pauli (Zahodna Nemčija); **KOTI:** 5:4 za Juventus; **GLEDALCEV:** okrog 50 tisoč.

TURIN — Evropski nogometni superpokal, za katerega se pomerita zmagovalca pokala prvakov (tokrat Liverpool) in pokala pokalnih prvakov (Juventus) je prvič ostal tudi v Italiji, in to povsem zaslužno. Juventus je namreč pokazal kvalitetejšo igro, zlasti v prvem polčasu je bil odločno boljši na sredini, bolj prodoren v napadu, kjer so ga Angleži zastavljali z dokaj tveganimi postavljanjem off-sida. Igra nasploh je bila dopadljiva, kljub temu, da je bil teren izredno težak, poledenel in so igralci s težavo lovili ravnotežje. Marsikdo se je celo bal, da bo sre-

čanje odpadlo, vendar so z izredno požrtvovalnostjo očistili sneg, ki je pokrival tribune in teren, katerega so nato zavarovali s plastičnimi folijami.

Juventus je zelo dobro začel, saj je moral Grobbelaar že v 5. minuti poseči pri silovitem in natančnem strelu Platinija. Sedem minut zatem je Favero za las streljal mimo droga, na prvi strel Liverpoola proti Bodiniju pa je bilo treba čakati vse do 23. minute. Zatem pa je bil na vrsti Boniek, ki v pokalih običajno igra kot preroben. Najprej je njegov strel, ko je bil Grobbelaar že prema-

gan, na črti odbil Neal, zatem pa je po Briaschijevi podaji s silovitim sprintom pustil vse za sabo in premagal angleškega vratarja. Walsh bi sicer tri minute pred odmorom lahko izenačil v zmešnjavi pred Juventusovimi vrati, vendar je bil netočen, kot je bil ob izteku polčasa netočen Briaschi.

Tudi v drugem polčasu si je Juventus ustvaril več ugodnih priložnosti, najprej z Briaschijem, nato spet z Boniekom, Boninija pa je Whelan zaposil šele v 31. min. Kot v prvem polčasu, se je tekma bolj razživela šele proti koncu, ko so gostje začeli nekoliko ofenzivneje. Podobno kot v prvih 45 minutah pa jih je tudi tokrat čakala mrzla prha: po natančni podaji Briaschija v kazenski prostor je bil Boniek znova na mestu in po- višal na 2:0. Juventus, ki je v drugem polčasu itak igral nekoliko bolj zaprto, je še bolj uredil svoje vrste pred Bodinijem in zaslužno zmagal.

Od danes v Seefeldu za SP

Od danes pa vse do 27. t.m. bo v Seefeldu v Avstriji svetovno prvenstvo v klasičnih disciplinah, katerega se bodo udeležili tudi italijanski in jugoslovanski smučarski skakalci in tekači. (Na sliki: Italijan Gianpaolo Mosele med treningom v Seefeldu. Foto AP)

RALLY PARIZ - DAKAR

Picco v težavah

TOMBOCTOU (Mali) — Na avtomoto rallyju od Pariza do Dakarja se je pričel zadnji teden. Med motociklisti je sicer še vedno v vodstvu Italijan Franco Picco (yamaha), vendar njegov naskok pred Belgijcem Gastonom Rahierom (BMW) vse bolj kopni. Poleg tega je Picco ostal še brez pomožnih vozil, ki so vsa ustavljena zaradi okvar. V primeru potrebe lahko računa le na pomoč ostalih italijanskih tekmovalcev in pa morda Francoza Auriola, ki nastopa na ligieru cagivi.

Na skupni lestvici motociklistov Piccu in Rahieru sledijo Italijan Findano (yamaha), Francoza Olivier (yamaha) in Auriol (ligier cagiva) ter Italijan Marinoni (yamaha). Med avtomobilisti pa je solidno v vodstvu francoska dvojica Zaniroli - Da Silva (mitsubishi pajero), ki ima skoraj pol ure prednosti pred Cowanom in Syerom (VB - mitsubishi pajero) ter Col-soulom in Lopesom (Bel. - opel man-ta).

V anticipirani tekmi finalne skupine košarkarskega pokala prvakov

Cibona za las ob zmago proti Bancoromi

Bancoroma — Cibona 89:87 (46:41)

BANCOROMA: Sbarra 2, Iardella 2, Townsend 18, Flowers 27 (3:3), Tom-bolato 17 (5:5), Gilardi 7 (2:2), Po-lesello 3 (1:1), Scarnati, Solfrini 13 (3:5), Valente.

CIBONA: M. Nakić 2 (2:2), A. Petrović 17, Bečić, Čutura 26 (6:6), D. Petrović 28 (11:11), Knege 6, Vuki-čević 6 (2:2), Ušić 2, I. Nakić, Ara-pović.

RIM — Cibona je zamudila izredno priložnost, ča bi prišla do svoje prve zmage v gosteh, ki bi veljala še enkrat več glede na to, da je Bancoroma odpravila Granarolo, proti katere-mu so prav Zagrebčani zgubili. Prav v zadnji akciji, ko je do konca manj-kalo le nekaj sekund in je Bancoroma vodila za dve točki, pa sodnika nista

prisodila prekrška nad Aco Petrovi-čem in zadnja priložnost je splahnela po vodi.

Vsekakor je bilo srečanje vseskozi izenačeno. Cibona, ki na gostovanjih običajno ni tako učinkovita kot na do-mačem igrišču, na kar so tudi računa-li pri Bancoromi, je bila povsem ena-kovredna domačinom, ki so si nekaj točk prednosti priborili le v zadnjih dveh minutah prvega polčasa.

V nadaljevanju je sicer Bancoroma svojo prednost povišala (okrog 9. mi-nute je tudi dosegla največjo prednost 62:49), nakar sta se razigrala Čutura in Dražen Petrović, Aca Petrović pa je bil nezmotljiv pri metu za tri toč-ke in vsa prednost je splahnela. Ci-bona je izenačila na 66:66, v 34. min. pa je že vodila z 81:76. Bancor-oma se ni predala in rezultat je bil še naprej negotov (84:85, 86:87), na-

kar je Townsend z metom za tri točke postavil izid na 89:87. Manjkalo je še 11 sekund, vendar so pri zadnjem napadu, kot smo omenili, Aco Petro-viça pri metu ovirali, žoga ni šla v koš, sodnika nista dosodila napake nad njim in točki sta ostali v Rimu. Vsekakor, če bi Knege, M. Nakić dala večji doprinos in če bi bil Ušić bolj natančen, bi se tekma verjetno drugače končala. Tako ali drugače, obnašanje Ace Petrovića po koncu tekme, ko se je lotil reklamnih pa-nojev ob igrišču, ni nikakor opravič-ljivo in gotovo ni v ponos zagrebški peterki.

KORAČEV POKAL

C. zvezda — Licor 43 100:84 (38:31)

CRVENA ZVEZDA BEOGRAD: Sre-tenović, Nikolić 2, Janković 8, Kara-

džić 18, Bogoslavjević 9, Radović 30, Petrović 2, Miličević 20, Miličević 2, Avdića.

BEOGRAD — V četrtfinalnem sre-čanju A skupine Koračevega pokala je beograjska Crvena zvezda brez vsakršne težave premagala moštvo Licorja 43 iz Barcelone. Beograjčani so tega nasprotnika premagali že v gosteh.

Srečanje je bilo poprečno in bornih 1.200 gledalcev se je vseskozi dolgo-časil. Crvena zvezda je nekoliko bo-lje igrala v drugem polčasu, ko si je tudi po zaslugi razpoložnih Rado-viça in Miličevića priigrala zanes-ljivo prednost in zmagala.

Pri gostih sta bila najboljša Phi-lipps, ki je dosegel 22 točk, in Dyke-ma (20).

Jutri in v soboto na prvem dvoranskem SP v Parizu

Obeta se velika atletska predstava

PARIZ — 71 držav, 350 atletov, od katerih trinajst svetovnih in olimpijskih prvakov, 26.000 že prodanih vstopnic, televizijski prenosi po vsem svetu: to je proračun prvega svetovnega dvoranskega prvenstva v atletiki, ki bo jutri in v soboto v Parizu.

Tekme se bodo odvijale v veliki športni dvorani Bercy, v kateri so bile doslej že številne pomembne prireditve v tenisu, kolesarstvu, hokeju na ledu, motokrosu. Bercy pa je tudi »gostil«
vrsto svetovno znanih kulturnih dogodkov. V tej športni dvorani je tudi atletska steza dolga 200 m (edina na svetu). Skratka, pričakovati je velik atletske spektakel.

Dvoransko prvenstvo v Parizu bo tudi priložnost, da se po daljšem času na uradnem prvenstvu obnovi dvo-boj med atleti Zahoda in Vzhoda.

Poglejmo najboljše predstavnike in Italijane, ki so se prijavili za pariško prireditev.

MOŠKI

60 m: Evgentev (SZ), Lattany (Z DA), Haas (ZRN), Johnson (Kan.), Pavoni in Ullo (It.). 200 m: Robin-son (ZDA), Lubke in Skamrahl (Z RN), Tili (It.). 400 m: Weber (ZRN), Schönlebe (NDR), Clarke (Avstrali-ja), Rowe in Daniel (ZDA), Ribaud (It.). 800 m: Druppers (Niz.), Tra-bado (Šp.), Koech in Koskei (Kenija). 1.500 m: Marajo (Fr.), Millardt (Av-stralija), Gonzalez (Šp.), Chesire in Boit (Kenija), Materazzi in Corvo (I-talija). 3.000 m: Mahmoud in Gonza-lez (Fr.), Korir in Kipcoch (Ken-ija), Wessinhage (ZRN), Mei (It.). 60 m ovire: Clark in Stewart (ZDA), Ustinov (SZ), Moracho (Šp.), Caristan (Fr.), Tozzi in Bertocchi (It.). Viš-ina: Mogenburg in Thranhardt (ZRN), Seređa (SZ), Borghi in Toso (It.). Pa-lica: S. in V. Bubka (SZ), Vignerion in Abada (Fr.), Dial in Kenworthy (ZDA). Daljina: Corgos (Šp.), Leit-

ner (ČSSR), Jefferson (Kuba), Le-ga (It.). Trosek: Prosenko (SZ), Betancourt (Kuba), Cado (ČSSR), Markov (Bol.), Žou (Kit.). Kroga: Bojars (SZ), Machura (ČSSR), Tim-mermann (NDR), Montelatici (It.). Hoja 5 km: Canto (Meh.), Blazek (Č SSR), Damilano (It.).

ŽENSKÉ

60 m: Cheeseborough in Thacker (ZDA), Kondratjeva (SZ), Taylor (Kan.), Gladish (NDR), Catalano (I-talija). 200 m: Koch (NDR), Bolden (ZDA). 400 m: Koch (NDR), Crooks Ratti (It.). 800 - 1.500 m: Olizarenko (SZ). 3.000 m: Artemova (SZ), Pos-samai (It.). 60 m ovire: Akimova (SZ), Hightower (ZDA), Elloy (Fr.). Višina: Turčak in Doronina (SZ), Ko-stadinova (Bol.), Holzapfel (ZRN), Brill (Kan.). Daljina: Radtke (NDR), Medvedjeva (SZ). Kroga: Losch (Z RN), Lisovskaja in Abacić (SZ). Hoja 3 km: Yan (Kit.), Salce (It.).

kratke vesti - kratke vesti

Šah: za naslov svetovnega prvaka

Karpov in Kasparov zopet remizirala

MOSKVA — Tudi včerajšnja, 42. partija šahovskega dvoboja za naslov svetovnega prvaka med Anatolijem Karpovom in Garrijem Kasparovom se je končala z delitvijo točke.

Šahista sta se za remi sporazume-la v 41. potezi, potem ko je kazalo, da je Kasparov v rahli prednosti.

Po tej partiji še vedno vodi Karpov s 5:1, sedaj že ob 36 remijih. Pri-hodnja partija pa bo jutri.

Jugoslovanski nogometaši odpotovali v Indijo

BEOGRAD — Jugoslovanska nogo-metna reprezentanca je včeraj odpotovala v Indijo, kjer se bo udeležila mednarodnega nogometnega turnirja, na katerem bo nastopila tudi Sovjet-ska zveza, kar bo za »plave«
še kako

pomembna preizkušnja pred nadalj-njimi kvalifikacijskimi nastopi za SP.

King in Biaggi (Segafredo) bosta lahko igrala

GORICA — Košarkarski klub Segafredo iz Gorice je za svoja dva iz-ključena košarkarja, Američana Kin-ga in Biaggija plačal košarkarski zvezi primerno denarno kazen in ta-ko bosta oba igralca lahko nastopila na težkem gostovanju proti moštvu Viola iz Reggio Calabrie.

Julialpina odpovedala nastop na državnem prvenstvu

TRST — Zaradi pomanjkanja fi-nančnih sredstev se je tržaški klub Julialpine odpovedal nastopu na dr-žavnem bezbolskem prvenstvu.

Pri Julialpini so si prizadevali, da bi dobili potrebna ekonomska sred-stva ali bolje sponzorja. Vsi napori pa so bili zaman in tržaški klub je moral tudi primerno ukrepati.

KOŠARKA

Prijateljska tekma

Bor (1. div.) - Bor (veterani) 90:75 (45:44)

BOR (1. divizija): Perko 10, Oblak 4, Mesesnel 12, Sestan 17, Slobec 10, Gerdol 10, Štavar 16, Furlan 8, Pe-gan 2, Korošec 1.

BOR (veterani): Zavadlav 17, Fa-bian 16, Starc 20, Siega 7, Vodopivec 5, Štokelj 4, Kralj 6.

SODNIK: Močnik; 3 TOČKE: 0:blak 0:3.

V prijateljski tekmi sta se pomerili Borovi ekipi veteranov in 1. divizije. V izenačenem prvem polčasu, v kate-rem so veterani večkrat spravili v težave nasprotnike, so igralci 1. di-vizije prevzeli pobudo in zaslužno zmagali. Vsekakor pa so veterani pre-senetili predvsem z dobro igro v na-padu, za nasprotnike pa je bila to le dobra trening tekma. (Luka Furlan)

Bagni izključen

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi za eno kolo izključila Bagnija (Napoli).

Letošnja mednarodna atletska sezona bo nenavadno dolga

Tudi Italija bo gostila celo serijo srečanj

WORLD CUP ATHLETICS

Canbera October 1985

Znak svetovnega pokala v Canberri

S sicer še neuradnim svetovnim dvoranskim prvenstvom (Pariz, 18. in 19. t.m.) bo mednarodna atletska se-zona začela svojo dolgo pot, ki se bo letos zavlekla nenavadno dolgo. Ko-

maj v začetku oktobra bo namreč v avstralski Canberri celinsko ekipno srečanje za svetovni pokal.

V Evropi bo poletna sezona usme-rjena v evropski pokal državnih re-prezentanc — finale bo sredi avgusta v Moskvi — sicer pa izrazito velikih prireditev ne bo, kot je značilno za poolimpijska leta. Že itak natrpan program velikih mednarodnih mitin-gov bo letos povezovala posebna na-grada »Grand Prix«, podobna smu-čarskem pokalu, katerega uspeh se bo lahko preverjalo le ob koncu tekmo-vanj. V Grand Prix so bili med drugi-mi vključeni mitingu v San Joséju - ZDA (25. maja), v Moskvi (8. junija), v Helsinkih (4. julija), v Londonu (19. julija), v Oslu (27. julija), v Budim-pešti (4. avgusta) in v Zürichu (25. avgusta). Zaključek bo v Rimu 7. septembra.

Evropsko dvoransko prvenstvo, ki

bo v začetku marca v Atenah, spa-da gotovo v manj zanimiva tekmo-vanja, kajti dvoranska atletika je gotovo v zatonu.

Izredno aktivna bo Italija, ki bo do-ma gostila celo serijo meddržavnih srečanj, posebno z mladinskimi vr-stami pa nastopala proti mnogim e-vropskim vrstam. Ob začetku sezo-ne bodo Italijani tekmovali v Monte-carlu proti reprezentanci Združenih držav Amerike (vzhod), Franciji in ZRN, v začetku junija pa bo v Ita-lijo prišla ekipa Sovjetske zveze. Še isti mesec bo v Turinu troboj proti Bolgariji in Kubi. Italija bo nato na-stopila proti Finski in Helsinkih, v avgustu pa doma gostila Poljsko. Mladinska vrsta bo imela posebno zahteven nastop v Londonu proti Ve-liko Britaniji in ZRN, ostali številni nastopi pa bodo z manj zahtevnimi nasprotniki.

Nekaj srečanj je predvidenih tudi za Jugoslavijo. Med vsemi je za-nimiva prireditev v Mariboru, kjer se bo sredi junija Jugoslavija pome-rila s Ciprom in Walesom (ženske) ter Ciprom in Italijo (moški). Bal-kanske igre za člane bodo v začetku avgusta v Bolgariji, konec istega me-seca pa na Kreti za mladinsko kon-kurenco.

Med velika meddržavna srečanja spada običajni dvoboj SZ - NDR, ki bo konec junija v Erfurtu za članske vrste in v Minsku za mladinske. Eki-pa ZDA bo gostovala v Evropi tudi na višku sezone. Pomerila se bo na lo-čenih dvobojih z Veliko Britanijo in ZR Nemčijo.

Celinsko prvenstvo bodo konec av-gusta v Cottbusu (NDR) imeli mla-dinci, v marcu pa bo v Lizboni sve-tovno prvenstvo v teku čez drn in strn. (B. Križman)

Zaradi slabega vremena in poledenelih igrišč Zopet prekinili nogometne tekme v amaterskih in mladinskih ligah

Nogometaši bodo tudi ta teden »počivali«. Deželna in pokrajinska nogometna zveza sta namreč sporočili, da zaradi slabega vremena in poledenelih igrišč so preložili vsa srečanja promocijske, 1., 2. in 3. amaterske lige.

Seveda preložili so tudi vse tekme v mladinskih prvenstvih.

Da z nadaljevanjem amaterskih in mladinskih prvenstev tudi ta teden ne bo nič, je bilo seveda pričakovati, saj so vsa igrišča v glavnem prekrita s snegom in tudi poledenela. Možnosti za redno vadbo ni, kaj šele da bi lahko na le-teh tudi igrali prvenstvena srečanja.

Po božičnih in novoletnih praznikih nogometaši v amaterskih in mladinskih ligah še niso stopili na igrišče. Ko pa jim bo vreme naklonjeno, bodo seveda morali odigrati vrsto zaostalih srečanj, tako da se ponovno poraja vprašanje, čemu ne prekiniti amaterskih in mladinskih lig v tem obdobju.

Slabo vreme ne prizanaša nogometašem. Vsa srečanja v amaterskih ligah so zopet preložili. »Počivali« bodo tako tudi Primorčevi nogometaši (na sliki med domačo prvenstveno tekmo proti Sagrađu)

Brazde vzdržljivosti že sedmič

Kaj so pravzaprav Brazde vzdržljivosti, verjetno ni potrebno več posebej razlagati: postale so slog rekreativnega življenja, ki ni niti več najtežja oblika celoletne dejavnosti, temveč pestra izbira nalog, ki so sezonsko obarvane. Vsak lahko najde nekaj zase; če ni več vseh športnih zvrsti, se pač malo potruditi in sodeluje na akciji zavoljo prijateljev in prijateljstva, ki je v vseh teh letih postalo eno temeljnih veznih členov. To ne dokazuje zgolj zaključna prireditev, na kateri se zbere skoraj tisoč kaveljcev in korenin, neposredni dokaz so obiski na množičnih prireditvah, katerih srž so prav kandidati za oba naslova. Ne gre torej zgolj za naslove, temveč — če smo neskromni — za pravicato gibanje, ki ga tudi strokovnjaki (ne samo telesnokulturni) priporočajo.

KAKSNE SO NALOGE?

Brazde vzdržljivosti sestavlja pet športnih zvrsti, ki so sezonsko obarvane: smuški tek, atletski tek, kolesarjenje, plavanje in pohodništvo. Za vsako od naštetih nalog je več priložnosti nastopanja, naslov korenina ali

kaveljc pa dobi vsak, ki v okviru norm zmore vsako od nalog. Pred leti smo — na predlog Dela — uvedli tudi malo priznanje, ki ga osvoji vsak, ki opravi vsaj štiri naloge ali pa vseh pet, pa v nobeni ni izpolnil norme.

NORME

1. smuški tek: ženske 25 km, moški 42 (ali 2X25 km). Progo je potrebno preteči v času, ki ni slabši od dvakratnega časa zmagovalca. Izbrali so 10 prireditev: Cerklje, Ravne na Koroškem, Duplje, Bloke, Kočevje, Črni vrh, Kranjska gora, Pungart-Areh, Pokljuka in Rogla.

PRIJAVNICA

Ime	
Priimek	
Rojen-a	
Naslov	
Občina	
Poklic	
Telefon	
BV orjem	- 1 2 3 4 5 6 7 (obkroži)

- atletski tek: ženske 10 km, moški 21 km — uspešni so vsi, ki za zmagovalcem ne bodo zaostali več kot 70 odst. Prireditev je sedem: Radenci, Partizanska Ljubljana, Kostanjevica ob Krki, Mirna peč, Črna na Koroškem, Bovec, Kranj.
- kolesarjenje: ženske 75 km, moški 150 km s povprečno hitrostjo 30 km na uro. Trem standardnim — okrog Pohorja, Firanji in Hrastju, smo dodali še maraton v Novi Gorici.
- plavanje: za ženske in moške 2 km v 70 minutah. Osrednja prireditev bo na Bledu 11. 8. 85, rezervna termina pa v Mariboru in Ljubljani.
- planinarjenje: načrtovanih je 12 planinskih tur, ki so daljše od 8 ur. Vodili jih bodo kaveljci sami.

KAKO SE PRIJAVITE?

Izpolnite prijavnico, ki ste si jo izrezali iz svojega časopisa in jo pošljite na naslov: Anica Korošec, Dvorje 46, 64207 Cerklje na Gorenjskem, najkasneje do 25. 1. 85. Zraven priložite še 200,00 dinarjev, za katere boste dobili knjižico za vpisovanje dosežkov, kartončke za obveščanje itd.

komentar trenerja andreja žagarja

Prvo od težjih gostovanj

Prvi del prvenstva C-1 lige je končan in brez od-mora bomo že to soboto nadaljevali z drugim delom. Če po prvih petnajstih kolih naredimo kratek pregled rezultatov in tudi primerjavo z lanskim prvenstvom, smo lahko kar optimistično razpoloženi. Pokazalo se je, da je prvenstvo res veliko bolj izenačeno kot lani in prav ta izenačenost nam lahko veliko pomaga pri vzponu na lestvici, če bomo seveda mi sami svoje naloge opravili zadovoljivo.

Pred začetkom tekmovalja običajno vsak trener pregleda razpored tekem in teoretično izračuna število zmag in porazov. Pri tem običajno pride do dveh variant, ene realne in druge optimistične. Pri realni varianti se upoštevajo res vsi faktorji, ki lahko vplivajo na rezultat, od poškodb pa do sodniških odločitev. Za optimistično varianto pa veljajo samo kvalitete ekipe, če bi vse potekalo optimalno in brez problemov. Po mojih računih sem predvideval po prvem delu realnih 22 in v drugi varianti 24 točk. Torej smo malo pod načrtovanim in to predvsem zaradi domačih spodrselajev proti Ceamu in Fidenzi. Toda prav že omenjena izenačenost prvenstva nam je navzlic tem spodrselajem vseeno omogočila dokaj visoko uvrstitev na lestvici.

Za primerjavo z lanskim prvenstvom naj povem, da smo lani po petnajstih kolih zavzemali 7. mesto na lestvici s 16 točkami in zaostajali za vodilno bocensko Fiammo za 8 točk, za drugim Stefanelom iz Trevisa za 6 in za tretjim Maltinijem za 4. Torej smo letos v precej ugodnejšem položaju. Treba je upoštevati, da smo v številni tekmi s Servolano, ki je bila po sporedu sicer gostovanje, kar devet tekem odigrali na domačem parketu in imamo za sabo torej le šest pravih gostovanj. Ob navidezno ugodnem razporedu drugega dela prvenstva nas vseeno čaka še zelo zahtevno in težko delo. Ob dobrem in rednem treningu ter maksimalnem doprinosu vsakega posameznika pa je cilj prvo ali drugo mesto vseeno dosegljivo. Osebnostno menim, da si moramo samo uvrstitev v »play - off« priboriti na gostovanjih v Forliju, Bologni, Raveni, Fidenzi, Padovi in San Donaju. O tem ali bomo prvi ali dru-

gi, ali slabše plasirani, pa bodo odločala domača srečanja s tremi prvo-uvrščeni ekipami. Verjetno ima za »play - off« možnosti zdaj še prvih sedem ekip, morda tudi Castelfranco kot osmi, če bo igral v polpolni postavi. Nedvomno najtežje delo čaka Vincenzo, ki bo gostoval v Trevisu, pri nas v Trstu, v Padovi, Vidmu in Castelfrancu. Drugouvrščeni Udine Nord ima pred seboj še gostovanje v San Donaju, v Fidenzi, pri nas v Trstu in Trevisu, od teoretično težjih tekem. Tretji Stefanel pa gostuje v San Donaju, pri nas v Trstu, v Padovi in Fidenzi.

Zelo nevarna zna biti Fidenza, ki ima ugoden razpored in je dokazala, da zna večkrat tudi ugodno presenetiti. Smo torej na startu zelo zanimivega in razburljivega drugega dela prvenstva. Nas v soboto, 19. t.m., ob 21.15 čaka prvo gostovanje v Forliju proti Caveji. Malo nas skrbi potovanje, saj so zaradi snega veliki zastoji v prometu. Sam sem to že občutil na svoji koži, saj sem v ponedeljek iz Ljubljane do Opčin potoval kar šest ur in pol. Tudi fantje so imeli težave s prevozom, tako da smo en trening izgubili. V preostalih treh moramo zdaj nadoknaditi zamujeno in se dobro pripraviti za sobotno tekmo.

V prvi tekmi v Trstu smo se zlasti odlikovali s skokom pod košema in tudi tokrat je ključ do zmage prav v tem elementu. Caveja uporablja posamično »mož - moža« obrambo in consko obrambo 1 - 2 - 2. Proti »mož - moža« obrambi ne bi smeli imeti težav, proti conski obrambi pa moramo po dobrem skoku iz protinapada ustvariti številčno premoč pod njihovim košem in jim preprečiti, da pravočasno formirajo consko postavitev. Pri postavitvi 1 - 2 - 2 moramo tudi izkoristiti prazen prostor v sredini rakete, kamor mora utekati post ter tudi krila. V obrambi nas čaka največja nevarnost od visokih Schobra (štev. 7) in pa Terenzija (štev. 10) ter prodornega Biffija (štev. 14).

Caveja je letos dokaj pomladila moštvo in če bomo uspeli s prodori izsiliti bonus in kakega od ključnih igralcev spraviti z igrišča, bi ob skromnejšem fondu njihove klopi to pomenilo lepo prednost.

Na vsak način bo sobotna tekma že ena od tistih, kjer se nabirajo točke za »play - off« in skušali bomo storiti vse, da seriji šestih zaporednih zmag dodamo tudi sedmo.

Tudi pri Bregu minibasket popularen

Košarka (in zato tudi minibasket) je pri nas dokaj popularna. Bregovi najmlajši košarkarji (na sliki) trenirajo in si nabirajo znanje za bodoče nastope

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da je sestanek glavnega odbora, ki bi moral biti drevi, 17. t.m., zaradi slabega vremena odložen za teden dni.

ŠPORTNI KROŽEK KRAS
vabi člane in prijatelje v petek, 25. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na 21. redni občni zbor, ki bo v prostorih osnovne šole »1. maj 1945« v Zgoniku z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev; 2. izvolitev delovnega predsedstva in volilne komisije; 3. poročila; 4. razprava in pozdravi; 5. razrešnica staremu odboru; 6. volitve; 7. razno.

JADRALNI KLUB ČUPA
obvešča, da bo 13. redni občni zbor jutri, 18. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20. Dnevni red: otvoritev, poročila odbornikov, razrešnica odboru, pozdravi gostov, razprava, volitve novega odbora, razno. Vabljeni vsi člani.

PRIMOTOR KLUB
obvešča, da bo srečanje članov danes, 17. januarja, pri Rumeni hiši v Bar-kovljah. Na sporedu bo projekcija dia-pozitivov iz bolonjskega Motor showa.

NAMIZNOTENISKA SEKCIJA SZ BOR
vabi osnovnošolce in srednješolce, tudi začetnike, na redne treninge, ki so vsak torek in petek na liceju Prešeren ob 17. ure do 19.30. Ob istih dnevih ob 19. ure dalje je vadba rekreativcev. Vabljeni!

SPDT
obvešča vse tiste, ki jih zanima trening okoli Anapurn v Himalaji, naj se telefonsko obrnejo na dr. Ivana Simu-niča v jutranjih urah (tel. št. 227-372).

ŠD MLADINA
obvešča, da se predsmučarska telovad-ba redno nadaljuje ob ponedeljkih in petkih ob 20. do 21. ure.

ODBOJKA

1. moška divizija
Lucinico - Soča **0:3**
(14:16, 15:17, 8:15)

SOČA: Malič, Černic, Fajt, A. Sirk, Kovic, A. Fajt, Jarc.

Druga zaporedna zmaga Soče v prvi moški diviziji. Tokrat je sredi Loč-nika odpravila solidno domačo še-sterko in se tako ponovno vključila v sam vrh skupne razpredelnice. V prvih dveh setih je bilo srečanje izena-čeno, igralci Soče pa so bili v odlo-čilnih trenutkih spretnější. V tretjem nizu pa so domačini povsem popu-stili.

»UNDER 15«

Pred dnevi se je na Goriškem začelo tudi žensko odbojgarsko prvenstvo »under 15«, moško pa se bo pričelo ob koncu meseca. V obeh ligah nastopa tudi vrsta slovenskih moštev. Podrobneje o obeh prvenstvih bomo poročali v naslednjih dneh. (I. C.)

MLADINSKE NOGOMETNE IGRE

Nekaj sprememb

Pokrajinska nogometna zveza sporoča, da zapade rok vpisovanja za letošnje mladinske nogometne igre 31. tega meseca.

Na igrah lahko nastopajo učenci osnovnih šol in dijaki srednjih šol. Na tej prireditvi ne morejo nastopati ekipe društev ali drugih organizacij.

Turnirja za osnovne šole se lahko udeležijo učenci stari 10 in 11 let, letnikov 1974 in 1975. V vsakem moštvu pa lahko nastopata tudi dva učenca letnika 1973. Letos prvič se turnir ne bo končal na pokrajinski ravni, prvo-uvrščeno moštvo v pokrajinskem delu bo namreč sodelovalo na deželnem turnirju.

Na turnirju za srednje šole bosta dve kategoriji. »Dečki B« — dijaki letnika 1973. »Dečki A« — dijaki let-nikov 1972 in 1971 (dva igralca let-nika 1970). Medtem ko bodo »dečki B« lahko nastopali tudi v deželnem merilu (seveda zmagovalno moštvo po-krajinskega dela), pa je turnir »deč-kov A« celo državnega značaja.

komentar trenerja združene ekipe meblo franka drasiča

Pomembnost enakovrednih menjav

gov sem se bal, da se bodo igralke zmedle in igrale negotovo ter po-vršno. Sam začetek tekme je potrdil to mojo bojazn.

V prvem setu nismo mogli razvijati naše običajne napadalne igre, nasprot-nik je to izrazil in osvojil set. Ja-sno je bilo, da s tako igro ne bomo prišli do zmage. Okrepiti in ure-je bilo potrebno napad, kajti nasprot-nice so se izkazale kot ekipa z iz-redno obrambo. Zato sem zamenjal standardno podajačico Miro z Rado. Menjava je bila tvegana, vendar tu-di edina. Rada pa je dobro in gotovo podajala, uredila s tem naše vrsto od-tleja ni bila naša zmaga več v dvomu.

Zakaj pa je igra toliko odvisna od podajačice? Po izbiri igralke, ki sem jih imel na razpolago za letošnje pr-

venstvo, sem se odločil, da igram sa-mo z eno podajačico in s petimi tol-kačicami, to zaradi tega, da ojačim napad in da zaradi večje višine igralke ojačim blok. S tem sem podajačici povečal odgovornost, kajti vsaka dru-ga žoga je njena in je torej vir igre in vsakega napada. Če ta igralka, kar je tudi razumljivo, odpove in ne igra odlično, odpove vsa ekipa.

To se je zgodilo v soboto v prvem setu. Na srečo pa ima naša združe-na ekipa še eno igralko, ki lahko na-domesti enakovredno prvo podajači-co, tako da smo uspeli predvajati vseeno našo običajno igro. In prav v tem vidim moč naše ekipe. Za vsako igralko imamo enakovredno menjavo. Vsaka igralka torej koristi ekipi in ob določenih trenutkih je prav ona, ki reši kočljiv položaj.

Mogliano se je izkazal kot zelo ho-mogena ekipa z izvrstno obrambo. Po mojem mnenju ima najboljšo obram-bo prvenstva. Pomanjkljiv pa je v napadu, ker so igralke nizke poste-ve. Predvsem trpi zaradi tega blok. Visoke nasprotnice imajo tako lažje delo, da onesposobijo nasprotno o-brambo. Proti močno tolčenim žo-gam pa je tudi najboljša obramba ne-močna. Lahko pa trdim, da bi Meblo z našim napadom in Mogliano o-brambo lahko igral v A-1 ligi.

Pordenone je na kratko pomel z Nerveso in s tem dokazal, da je tu-di zelo dobra ekipa, ki nam bo dela-la preglavice v naslednjem delu prven-stva. V soboto gremo v Nerveso, kjer bomo z zmago skušali odbržati dru-go mesto. Nervesa ni nepremagljiva-videli pa bomo tudi, kako reagira naša ekipa proti publiki, ki je znana kot bučna in nešportna. Osebnost se bojim le mraza, ki nam tudi ta te-den lahko onemogoči redno vadbo.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; prednaročnina do 28. 2. 85 80.000 lir. V SFRJ številka 25.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

primorski dnevnik

17. januarja 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto Da Rubis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Na zatožni klopi sardinski avtonomisti

Prvi proces v Italiji zaradi poskusa odcepitve

CAGLIARI — Vlada in plovna družba Tirrenia sta se predstavili kot civilna stranka na včerajšnjem procesu proti 27 sardinskim avtonomistom, obtoženim, da so ogrozili celovitost države in njeno suverenost nad Sardinijo, ki naj bi se odcepila od države in postala neodvisna država. Za dogodek vlada izredno veliko zanimanje, saj se ga poleg številnih domačih časnika-rjev udeležujejo tudi televizijski časnika-rji Nemčije, Anglije in Španije.

Obtoženci so na proces prišli nasmejanih obrazov in komaj čakajo, da pojasnijo svoje obnašanje, zaradi katerega so jih gnali pred sodnike in uprizorili v povojni Italiji prvi proces zaradi poskusa odcepitve od države.

Poglavitni »krivce« univertitetni profesor kemije v Sassariju, Bainzu Piliu, ki se je vsa ta leta oblačil v sardinsko narodno nošo, je včeraj prišel na sodišče v sivi obleki in s kravato. Bil je nasmejanega obraza kot Salvatore Meloni, avtoprevoznik, ki je že dve leti zaprt.

Izmed 27 obtoženih je bilo včeraj na procesu 22 oseb, dve pa sta bili odsotni, med tema je tudi predstavnik libijske diplomacije Mohamed Tabet Ageli, ki naj bi avtonomistom dajal denar in orožje. Avtonomiste namreč dolžijo, da so v letih 1979 - 1981 izvedli nekaj terorističnih akcij, med katerimi tudi požig uradov Tirrenie in vzhodnih vrat nekega županstva, razstrelili pa naj bi tudi električni steber ENEL.

V razpravi bo sodelovalo več kot sto prič, med katerimi je tudi poslanec Carlo Sana, tajnik Sardinke akcijske stranke.

Priprave na proslavo 500-letnice odkritja Amerike

Kje je pokopan Krištof Kolumb

Njegov grob si lastita Dominikanska republika in Španija

MADRID — Ko so nedavno tega neki mladenki na enem izmed najbolj znanih televizijskih kvizov »Ena, dva, tri« zastavili vprašanje, kdaj je Krištof Kolumb odkril Ameriko, se je nad vprašanjem najprej zelo zamislila in po preteku časa — ni znala odgovoriti. In vendar se čudno sliši, da nekdo v Španiji, zlasti pa ne mladina, ne zna odgovoriti, kdaj je veliki osvajalec sveta odkril »novi svet« in razširil španske meje — z ropanjem tamkajšnjega prebivalstva pa predvsem sila povečal špansko bogastvo.

Znano je, da je Kolumb kar štirikrat preplul Atlantik in se izkaval na obalah Južne Amerike, potem pa pri vseh uslugah, ki jih je naredil Španiji, umrl v popolni bedi.

Tako slabo poznavanje španske zgodovine je dokaj slabo spricevalo za Španijo, ki se pripravlja, da bo čez sedem let slavila 500-letnico od-

kritja Amerike. Kakor je znano, je Kolumb (rojen 1451, umrl 1506) nameraval odkriti Indijo, ko se je odpeljal na zahod, dejansko pa je 12. oktobra 1492 pristal na otoku Guanahani v Bahamskem otočju.

Sicer pa nepoznavanje zgodovine ni edina šibka stran. Veliko hujše je, da sploh ne vedo, kje je Kolumb pokopan. Pravico do groba tega neustrašnega morjeplovca in pustolovca si lastita Španija in Dominikanska republika. Kar dve državi imata Kolumbov mavzolej: Španija v Sivilli, srednjeameriška republika pa v Santu Domingu.

Bolj kot se približuje proslava odkritja Amerike, bolj ostro zastavlja-jov vprašanje, kje je torej Kolumbov grob. Pred nedavnim je katoliški časnik »Ja« priobčil obširen članek nekega dominikanskega zgodovinarja, ki trdi, da je grob v katedrali v Santu Domingu. Kolumbove kosti naj bi našli 1877. leta v

svinčenem zaboju, na katerem je bilo zapisano njegovo ime. Po neki drugi verziji pa naj bi Kolumb umrl v bližini perujske obale. Po zadnjih trditvah nekega španskega zgodovinarja pa naj bi bile Kolumbove kosti tako v Španiji kot v Dominikanski republiki.

Po pisanju lista »Sevilla 92« je skupina cerkvenih zgodovinarjev ogoljufala nadškofa katedrale v Santu Domingu, da bi rešili njegovo čast: en del kosti so pustili v njegovi katedrali, ostali del pa odnesli v Španijo.

Da bi si prišla na jasno, je Dominikanska republika sklicala posvet, ki ga bo vodila Organizacija ameriških držav, na katerem bodo arheologi, antropologi in zgodovinarji poiskali pravi odgovor na vprašanje, ki buri duhove in jih razdva. Zaveda se, da ne bi bilo resno proslavljati 500-letnice odkritja Amerike ob dveh grobnicah.

Večplastnost v športu

NEW YORK — Turnir »Volvo« v New Yorku, na katerem so sodelovali najboljši poklicni teniški igralci na svetu, je potrdil, da je tenis — kakor so v ostalem tudi druge športne panoge — velika pridobitniška dejavnost. Takšne prireditve spremlja bučna reklama in velik smisel za zabavo obiskovalcev. Zaslužki igralcev v takšnih športnih arenah pa so takšni, da bi se jim ne odrekle niti najbolj znane filmske in gledališke zvezde.

Še v lanskii sezoni je, denimo, teniški igralec McEnroe na tem turnirju zaslužil 100 tisoč dolarjev, letos pa je svoj izkupiček zaokrožil že na dva milijona dolarjev. Znesek, ki ga je prejel od organizatorjev newyorškega turnirja, pa je skorajda bolj simbolične kakor dejanske vrednosti, kajti poleg tega zneska je fant prejel prav toliko denarja za reklamo, nekaj podobnega pa tudi za druge teniške turnirje, kar vse skupaj predstavlja tudi za takšnega smrtnika zares bajen zaslužek.

Čeprav tekmezi zastajajo za njegovimi zaslužki, so vseeno tudi oni milijonarji za ameriške pojme. Svoj in na takšen način zaslužen denar ti športniki še oplemenitijo s proizvodnjo in prodajo športne, zlasti teniške opreme, in na druge kdo ve kakšne načine.

Zaradi astronomskega naraščanja prihodkov si ti igralci lahko privoščijo na igrišču nepopularna in po pravih kaznovana dejanja in zanje plačujejo po 5 tisoč dolarjev kazni. Tolikšno kazen bo namreč Connors plačal za svoj od spodaj navzgor dvignjeni sredinec na roki, ki ga je pokazal Lendlu. Najbrž bo podobno kazen plačal tudi za poskus, da odgrizne delček ročaja na loparju.

Tako tudi McEnrou na newyorškem igrišču ni bilo potrebno počenjati vsega tistega, kar je počel, ker je bil njegov tekmeec šibkejši. Vendar se je prepiral z gledalci in sodnikom (ne samo zaradi svojega značaja) tudi zato, ker je to spadalo k spretno izdelanemu scenariju, spektaklu, ki ga je moral igralec — poleg teniških igralških sposobnosti — za tisti denar, ki so mu ga izplačali na roko, še kako dobro obvladati in zaigrati.

Jugoslovanski podmornici za švedsko vojno ladjevje

LONDON — Švedska vlada je v veliki tajnosti kupila dve jugoslovanski žepni podmornici, da bi z njima izpopolnila svoj obrambni sistem. Vest je prinesel ugledni britanski tednik »Jane's defence weekly«. Švedska namreč v zadnjih letih brezuspešno preganja nepoklicane goste, ki pod morsk gladino križarijo po njenih ozemelskih vodah. Glasnik švedskega vrhovnega obrambnega poveljstva Hans Dahlberg je sporočil, da bodo podmornici, ki spadata v razred »malax«, uporabili za preverjanje učinkovitosti orožja za boj proti podmornicam.

□ SACRAMENTO — Čarovništvo in spolna iztirjenost sta spet na zatožni klopi. To pot so ameriške oblasti aretirale pet moških pod obtožbo nasilja nad nedoraslimi otroki, do katerega je prišlo med snemanjem nekega pornografskega filma. Desetletna hčerka enega od »scenaristov« je namreč priznala, da so v nekem prizoru na žrtveniku dejansko zabodli tri otroke. Policija sedaj preverja to izjavo, zdi pa se, da so se snemalci še kako drugače znašali nad otroki: uprizarjali so namišljene poroke ter se z dekletci šli »medene tedne«.

MOSKVA — Sovjetska tiskovna agencija TASS je sporočila, da se je neki pobežli vojak sovjetskih zasedbenih sil v Afganistanu, ki se je zatekel v Pakistan in nato še v ZDA, spet vrnil domov. Nikolaj Rižkov — tako je ime skesanemu dezerterju — se je junija 1. 1983 prostovoljno pridružil afganistanskim upornikom, nato pa pobegnil v ZDA. Tu je, po besedah agencije TASS, sprevidel, da pravi Rus ne more živeti daleč od svoje domovine in ne more postati orodje protisovjetske propagande, zato se je poln domotožja vrnil domov.

□ MOSKVA — Sovjetske oblasti so sporočile, da so včeraj izstrelili v vesolje šest novih umetnih satelitov vrste kozmos. Na krožnico okrog zemlje jih je ponesla ena sama raketa. Šesterica satelitov, ki bodo kot njihovi predhodniki služili znanstvenemu raziskovanju, bo krožila v razdalji 1400 do 1438 km od zemeljske površine, pot okrog našega planeta pa bodo opravili v 114 minutah. Množične izstrelitve satelitov se v SZ vrste vsake tri ali štiri mesece, doslej pa se še ni zgodilo, da bi satelite poslali na krožno pot z eno samo nosilno raketo.

Narava oblikuje popolnost

LONDON — Louise Hobkinson (16) najbrž še ne ve za odvečne kilograme, saj ji je vitki život podarila narava in so ji sodniki na tekmovanju za najlepšo postavo lahko podelili le prvo nagrado.

Miki Muster:

RAZBOJNIKI

14.

